

Bulletin 4

14. 4. 2023

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR
www.zdravotnickéodborny.cz

Jak zachovat mobilitu záchranářů?

V posledních dnech mediálním prostorem rezonovala informace o plánovaném zákazu prodeje automobilů se spalovacími motory po roce 2035. V praxi by to znamenalo, že po tomto roce by bylo možno v Evropě koupit jen elektromobil. Kvůli chybějícím nabíjecím stanicím pro elektromobily by průměrné sídliště mohlo vypadat jako z hororové scény, jen místo pavučin by byly paneláky ověšeny prodávacími štůrami z oken do elektromobilů na ulicích. A nikdo neví, co s elektrickou sítí udělá návrat rezidentů z práce a připojení výše zmíněného sídliště k dobíjení baterií elektromobilu.

Že si elektromobil nebudou kvůli vysoké ceně moci mnozí koupit, je také poměrně známý fakt. To z pracovního hlediska povede ke snížení mobility zaměstnanců, což je další riziko pro určitou zranitelnou nízkopříjmovou skupinu. Ti pak budou nuceni hledat práci v místě bydliště i za podmínek dalšího zhoršení svého příjmu. Kdo již někdy slyšel o průmyslové revoluci 4.0, kdy dochází k automatizaci a lidská pracovní síla je nahrazována roboty, musí připustit i aspekt elektromobility jako další možné ohrožení pracovních pozic.

Ale posuňme se trochu více do praxe. V minulých dnech měla možnost jedna zdravotnická záchranná služba vyzkoušet elektromobil v plném provozu. SUV elektroauto Volkswagen jezdilo v setkávacím systému v krajském městě. Nasazeno bylo na 12hodinnou denní směnu a dalších 12 hodin v noci bylo odstaveno, aby se dobily baterie z běžné elektrické sítě. Při použití ve městě lze elektromobil jistě využít, ale osobně sloužím na základně vzdálené 90 kilometrů od našeho krajského města a představa transportu pacienta na invazivní kardiologii, traumacentrum, popáleninové centrum nebo další specializované pracoviště elektromobilem mi přijde dosti nereálná.

Spotřeba energie při jízdě pod výstražnými znameními je o něco vyšší než při běžné plynulé jízdě. Přece jen jste nuceni cestou razantně

neji přidávat, brzdít a při sebevěšší snaze o plynulou jízdu, která bude pro posádku i pacienta co nejkomfortnější, v současném hustém provozu se těmto manévřům nevyhnete. K tomu vám energii z baterií spotřebovávají i zdravotnické přístroje a již zmíněná světelná a zvuková výstražná zařízení.

Martin Vostal – vizitka

Pracuji jako zdravotnický záchranář ZZS Pardubického kraje na Výjezdovém stanovišti Moravská Třebová. Naši ZO jsem spoluzakládal poté, co jsme od nemocnice přešli pod Okresní středisko ZZS Svitavy. Od roku 2007 jsem členem výboru sekce ZZS, od jara 2014 jsem byl řídícím této sekce a nyní od března jsem garantem této sekce za výkonnou radu. Členem krajské rady Pardubického kraje jsem od roku 2010. Od roku 2014 jsem členem výkonné rady odborového svazu. Naše ZO čítá v tuto chvíli 62 členů (ZZS Pardubického kraje má asi 320 zaměstnanců a dvě odborové organizace). Mé záliby jsou modelářství (hlavně železniční), nejlépe se odreaguji při výletech na motorce.

Při běžných dojezdech elektromobilů, které udávají jejich výrobci, pokud zvládnete dojet do nemocnice, už vám nezbyde kapacita na návrat na základnu. Z pohledu zaměstnance mohu s nadsázkou říci, že doba trávená u dobíjecí stanice bude zároveň i dobou mého odpočinku, protože nebudu moci vyrazit na další výjezd. Rozhodně to ale nebude profit pro pacienty, kteří budou pomoci potřebovat.

Jinou variantou zachování mobility záchranné služby i dalších elektromobilů bychom mohli najít již ve středověku, ale také na koněspřežné dráze z Českých Budějovic do Lince. Na trase vznikaly přepřahací stanice. Jelikož koně by tak dlouhou trasu v rychlém tempu nevydrželi,

úvodník

bylo nutné je po určité době přepřahnout za čerstvé, odpočaté koně a ty unavené nechat odpočinout před dalším zapřažením. Možná by podobná síť „přepřahacích stanic“ mohla vzniknout i pro elektromobily. U nich by potom opět mohly vzniknout i zájezdní hostince pro osádky elektromobilů.

Snad moje úvaha nad nepromyšlenými legislativními kroky zákonodárců Evropské unie nikoho neurazí, ale opravdu mi hlava nebere fakt, že celá EU se celosvětově podílí na tvorbě emisí asi 7 % a úplný zákaz používání spalovacích motorů by přinesl zlepšení asi o 1 % celosvětového objemu produkovaných emisí, zatímco největšími emisními producenty jsou Čína, Indie, USA a dal-

ší země, které ke klimatickým dohodám přistupují velice laxně, nebo je odmítají zcela. Doufám, že nakonec zvítězí zdravý rozum a automobilový průmysl dostane možnost hledat cestu ke snížení emisí dalším vývojem spalovacích motorů a alternativních paliv a ne nuceným přechodem na elektropohon bez zamýšlení, jakou ekologickou zátěž zanechává výroba baterií, jejich následná recyklace a likvidace a konečnou i samotná výroba elektrické energie pro jejich dobíjení.

Martin VOSTAL,
člen výkonné rady OS
za Pardubický kraj
a garant sekce zdravotnických
záchranných služeb,
m.vostal@tiscali.cz

obsah

Tisková konference OS	
PhDr. Marie Klířová	str. 2
Demonstrace 68 NE	
PhDr. Marie Klířová	str. 3
Výkonná rada v dubnu	
PhDr. Marie Klířová	str. 4
Projekt o nábore	
Bc. Jan Šusta	str. 4
Hodnocení nemocnic	str. 5
„Až se bude psát rok...“	
Jakub Štětka, DiS.	str. 5
Činnost svazových inspektorů BOZP	
Ing. Šárka Tikovská	str. 6
Tripartitní pracovní tým pro sociální otázky	
Mgr. Jana Hnyková	str. 7
Sociálně-zdravotní péče	
Mgr. Jana Hnyková	str. 8
Datová schránka a fikce doručení	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 9
Jednání o změnách v hygienické službě	
MVDr. Zuzana Barťošová	str. 9
Královéhradecká KR s hejtnanem	
Zuzana Netolická	str. 10
Ústecká KR s hejtnanem	
Ing. Ivana Břeňková	str. 11
Ústecká on-line porada	
Adriana Šípová	str. 11
Nové sazby cestovních náhrad	
Mgr. et Ing. Štěpánka Řandová	str. 12
Odboráři z Nemocnice Pardubického kraje s hejtnanem	
Ic. Ivana Burešová	str. 12
Odboráři a zaměstnavatelé v Bruselu	
Ing. Ivana Břeňková	str. 13
Práce v noci a dopady na zdraví	
Ing. Ivana Břeňková	str. 14
V Budapešti o práci OS	
Ing. Ivana Břeňková	str. 15
Zajišťovací fond v roce 2022	
Mgr. Lubomír Francel	str. 16

BULLETIN

Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče České republiky

Vydává v Praze

OSZSP ČR IČ 225509

v Nakladatelství Květa Dědovská.

Redaktorka PhDr. Marie Klířová

Adresa redakce: OSZSP ČR,

Koněvova 54/1107, 130 00 Praha 3,

telefon: 267 204 316,

fax: 222 718 211,

e-mail: klirova.marie@cmkos.cz,

internet: www.zdravotnickéodborny.cz

Tisková konference OS: V sociálních službách se nepřidávalo a hrozí personální standardy

15. března

*Na Ministerstvu zdravotnictví se konalo veřejné slyšení ke zdravotně-sociálnímu pomezí za účasti zástupců Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva práce a sociálních věcí a dalších aktérů působících v sociálních službách. Za odborový svaz byly přítomny předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

*Jednala dozorčí rada OS a věnovala se inventarizaci majetku.

16. března

*On-line jednání zástupců OS a ČMKOS se zabývalo možnostmi vzdělávání členů elektronickou formou. Za OS se zúčastnili místopředseda Lubomír Franci a manažer pro nábor členů Vojtěch Burda, ČMKOS zastupovali Václav Procházka a Tomáš Tikovský.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Ústeckého kraje.

*Od 16 hodin se uskutečnila přípravná schůzka ke kolektivnímu vyjednávání ve společnosti SeneCura. Účastnili se předsedové zdejších ZO, regionální manažeri, pracovníci právního a sociálního oddělení OS a místopředsedkyně OS Jana Hnyková.

20. března

*Na jednání Rady ČMKOS zastupoval odborový svaz místopředseda Lubomír Franci.

*Na MPSV jednal tripartitní pracovní tým k sociálním otázkám. Odborový svaz zastupovaly předsedkyně Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivana Břeňková.

*Předsedkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsedkyně OS Jana Hnyková a předseda LOK-SČL Martin Engel se sešli se zástupci politické strany PRO.

*Odpoledního jednání s ředitelem odboru přímo řízených organizací Ministerstva zdravotnictví Janem Michálkem k navýšení platů v přímo řízených organizacích Ministerstva zdravotnictví se zúčastnilo se celé vedení OS a předseda LOK-SČL Martin Engel.

*V podvečerních hodinách se uskutečnilo jednání se zaměstnavateli ke zdravotně-sociálnímu pomezí, kde se stanovil další postup. Zúčastnilo se celé vedení OS.

21. března

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Karlovarského kraje.

*Od 16 hodin se na on-line poradě se členy výboru odborové organizace Paprsek Olšany probíraly závěry kontroly inspektorátu práce. Zúčastnili se místopředsedové OS Jana Hnyková

Plátům a mzdám ve zdravotnictví a v sociálních službách v letošním roce, úvahám o znovuzavedení karenční doby, zdravotně-sociálnímu pomezí a snahám o určení personálních standardů v sociálních službách se v úterý 4. dubna 2022 věnovala tisková konference odborového svazu. Záznam celé tiskové konference najdete na: <https://youtu.be/h901u7im5Xg>

Předsedkyně OS Dagmar Žitníková připomněla, že odborní opakované požadovaly zvýšení platových tarifů. Vláda jim nevyhověla, ale opakovaně ujišťovala, že ve státním rozpočtu jsou 4 % finančních prostředků k dispozici na zvýšení nenárokových složek. Teoreticky to tedy vypadalo dobře. Ve zdravotnictví se úhradová vyhláška zvýšila o 8-10 %. V zařízeních, která odměňují mzdou, se o zvýšení mzdových tarifů vyjednává každoročně. Jednání letos byla náročná, často do nich musel vstoupit odborový svaz, například v Plzeňském či Pardubickém kraji. V nemocnicích akciových společnostech nakonec opravdu k navýšení došlo, v průměru o 8 %, někde i více. Horší byla situace tam, kde se odměňuje platem. Spousta ředitelů rovnou řekla, že když se nezvýšily platové tarify, tak oni nic přidávat nemusejí a nebudou a že bude záležet na vývoji ekonomické situace nemocnic. Odborový svaz jednal s Ministerstvem zdravotnictví a snažil se vyřešit situaci alespoň v přímo řízených zařízeních. Ve fakultních nemocnicích proto opravdu došlo k nárůstu nenárokových složek platů o 5-6 % podle dohod s odborovými organizacemi. Ministerstvo zdravotnictví si zaslouží pochvalu, že se snažilo vysvětlit ředitelům, že část prostředků v úhradové vyhlášce je určena na odměňování. Není dořešena situace v psychiatrických nemocnicích a léčebnách, další jednání by mělo být v dohledné době.

Odborovému svazu se v minulých letech podařilo v sociálních službách prosadit zvýšení platů v sociálních službách. Letos ale v sociálních službách nedošlo ke zvýšení tarifů a nedošlo ani ke zvýšení nenárokových složek. Odborový svaz se o tom snaží jednat s ministrem práce a sociálních věcí Marianem Jurečkou i s premiérem Petrem Fialou. OS požaduje, aby se ještě letos zaměstnancům sociálních služeb zvýšily tarify v jejich tabulce. Ministr Jurečka opakovaně uváděl, že zvýšení finančních prostředků poskytovatelům péče

skoro o 13 % zahrnuje i prostředky na platy zaměstnanců. Minulý týden ale odborovému svazu sdělil, že tam finanční prostředky na platy nejsou, maximálně tak na zvýšení o 1 %. To je pro odborový svaz při současné inflaci zcela nepřijatelné a bude chtít o odměňování v sociálních službách znovu jednat.

Místopředseda OS Lubomír Franci v souvislosti s návrhy na znovuzavedení karenční doby zdůraznil, že při karenční době je nemocný člověk ještě potrestán tím, že se mu zhorší jeho finanční situace. Pokud bude i v nemoci chodit do práce, tak hrozí, že se jeho zdravotní stav zhorší a léčba proto bude delší a dražší a navíc může nakazit další lidi – oboje to je pro stát ekonomicky nevýhodné. Nyní první tři dny nemoci hradí zaměstnavatel, nikoliv stát, takže není pravdivý argument, že znovuzavedení karenční doby povede ke snížení schodku státního rozpočtu. Nemocný člověk patří do postele, ne do práce, karenční doba je pro odborový svaz naprosto nepřijatelná.

Místopředsedkyně OS Jana Hnyková uvedla, že odborový svaz dlouho čekal, jaké budou vládní návrhy na řešení zdravotně-sociálního pomezí, které je dlouhodobě silně podfinancované. Ale podle předloženého návrhu by pobytová zařízení sociálních služeb musela splňovat všechny podmínky a nor-

my jako nemocnice, což by bylo mimořádně finančně náročné zařídit a nikde není uvedeno, kdo by to zaplatil. Ve zdravotnických zařízeních má být dlouhodobá péče poskytována maximálně 90 dní, pokud se nepodaří dohodnout prodloužení, museli by si lidé hradit pobyt a stravu. Jenže tito lidé mají svůj domov, kde musí hradit nájem a všechny další platby. Zároveň by se měla zrušit povinnost zdravotních pojišťoven uzavírat smlouvy s pobytovými zařízeními sociální péče. Je nejasné, kdo by zde potom zdravotní péči poskytoval. Odborový svaz se bojí, že by mohlo dojít k destabilizaci celého systému. Za současně situace by naopak očekával rozšíření ošetřovatelské péče v těchto zařízeních, protože zde jsou klienti, kteří jsou velmi závislí na této péči.

Nyní se projednává také tzv. malá technická novela zákona o sociálních službách, kde jsou návrhy, které odborový svaz vítá, například podpora pečujících osob, ale jsou tam i věci, které odborový svaz odmítá, především zavedení minimálních personálních standardů. Odborový svaz se obává, že aby to dopadlo jako ve zdravotnictví, kde to vedlo k přetěžování zaměstnanců a dalšímu zhoršení personální situace.

Podle odborového svazu by práce měla být adekvátně zaplacená, měla by být bezpečná a lidí, kteří pracují, by na tom neměli být tak, že musí pobírat sociální dávky.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu
a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz
Foto autorka

stalo se

a Lubomír Francel a zaměstnanci právního a sociálního oddělení OS.

*Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se spolu s předsedou Sdružení odborových organizací skupiny AGEL Pavlem Míchnou zúčastnila konference odborové organizace Nemocnice Přerov. Na jednání byl také zvolen nový výbor a byly předány informace o výsledcích kolektivního vyjednávání. Kolegyně a kolegové pracují výborně a měli vše perfektně připravené.

22. března

*Místopředsdkyně OS Jana Hnyková se účastnila jednání krajské rady Olomouckého kraje a setkání zástupců z odborových organizací ze sociálních služeb k řešení problémů v této oblasti.

*Předsdkyně OS Dagmar Žitníková se zúčastnila jednání tripartitního pracovního týmu pro veřejnou správu. Obsahem jednání byly informace o připravované restrukturalizaci veřejné správy.

*Odpoledne se předsdkyně OS Dagmar Žitníková a místopředseda OS Lubomír Francel zúčastnili semináře „Konec čekání na změnu“, který organizovala Kancelář zdravotního pojištění.

23. března

*Předsdkyně OS Dagmar Žitníková, místopředsdkyně OS Jana Hnyková, předseda LOK-SČL Martin Engel a zástupce místní organizace LOK-ČSL Miroslav Adam se zúčastnili jednání zastupitelstva města Jablonec nad Nisou, kde obhajovali zachování příspěvkové organizace Nemocnice s poliklinikou Jablonec nad Nisou.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Plzeňského kraje. Za vedení OS se porady zúčastnil místopředseda Lubomír Francel.

24. března

*Na MPSV jednala komise o dotacích ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb s nadregionálním či celostátním charakterem pro rok 2023. Za OS se zúčastnila místopředsdkyně Jana Hnyková.

*Na Ministerstvu zdravotnictví se konalo v rámci projektu HCA další kolo jednání ke stanovení českých indikátorů kvality. Jednání se účastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková.

27. března

*Na krajském úřadu Pardubického kraje se uskutečnilo jednání odborářů z nemocnic s hejtnanem Martinem Netolickým. Za vedení OS se účastnila předsdkyně OS Dagmar Žitníková a místopředsdkyně Jana Hnyková.

*Místopředseda OS Lubomír Francel se zúčastnil jednání dozorčí rady

Demonstrace 68 NE

Demonstrace 68 NE namířená proti prodlužování věku odchodu do důchodu se konala ve středu 29. března 2023 v Praze před Úřadem vlády. Organizoval ji OS KOVO, který je největším odborovým svazem v Českomoravské konfederaci odborových svazů, za podpory ČMKOS a jejích odborových svazů. Záznam celé demonstrace je k vidění na webu ČMKOS:

<https://www.cmkos.cz/cs/obsah/219/video-demonstrace-68-ne/333265>

Akce začala na Letné, odkud se odboráři průvodem vydali před Úřad vlády. Zde se sešlo více než 2000 protestujících z celé republiky. Vláda ale hlasitý protest neslyšela, protože byla na výjezdním jednání na druhém konci republiky v Jeseníku.

Během více než hodinové akce promluvili předseda OS KOVO Roman Ďurčo, předseda odborů ve Škoda Auto Mladá Boleslav Jaroslav Povšík a předseda ČMKOS Josef Středula.

Vystoupili také čtyři politici – šéf poslanců SPD Radim Fiala, šéfka komunistů a europoslankyně Kateřina Konečná, předseda ČSSD Michal Šmarda a lídr ANO Andrej Babiš. Solidaritu vyjádřili a o podobných problémech promluvili rovněž dva zahraniční hosté, místopředseda slovenských kováků Ján Šlauka a francouzská studentská odborářka Lisa Mercierová.

Na závěr demonstrace byla přijata výzva současné vládě ob-

sahující přehled šesti zásadních požadavků OS KOVO vůči této vládě. Mimo jiné se v ní připomíná, že vlády již přes 30 let slibují zaměstnancům, kteří pracují v těžkých provozech, že jim zajistí dřívější odchod do důchodu, jako tomu bývalo před zrušením důchodových kategorií,

ale za těchto třicet let se kromě opakovaných slibů nic nestalo a roky práce se i těmto lidem pouze přidávají.

Text výzvy a více fotografií najdete na svazovém webu: <https://www.zdravotnickeodbory.cz/podporujeme-demonstraci-68-ne-proti-zvyšení-duchodove-ho-veku/>

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu
a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz
Foto autorka

Nemocnice České Budějovice, a. s.
28. března

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Jihočeského kraje, zúčastnilo se celé vedení OS.

29. března

*Na společném jednání se sešli zástupci odborových svazů veřejných služeb, aby se informovali o zvýšení platů od začátku roku. Na základě informací, že téměř nikde žádné navýšení ve formě nenárokových srovnání platů neproběhlo, se odboráři dohodli, že opět požádají o jednání premiéra Petra Fialu a předsedy koaličních stran. OS na jednání zastupovaly předsedkyně Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

*V Praze se uskutečnilo za účasti místopředsedy OS Lubomíra Francla, manažera pro nábor Vojtěcha Burdy a vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ivany Břeňkové setkání členů řídicí skupiny sekce pro práci s členskou základnou s Agnieszkou Ghinararou z Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU) o projektu EPSU k náboru a udržení členské základny. Byl domluven plán na další období, průběžné monitorování jednotlivých činností a příprava mezinárodního semináře EPSU k náboru a organizování, který se uskuteční v Praze.

*Vedení odborového svazu a další členové se zúčastnili protestního mítinku 68 NE před Úřadem vlády. Protestující vyslovili nesouhlas s odchodem do starobního důchodu v 68 letech.

30. března

*Na odborovém svazu se konal metodický den regionálních manažerů a inspektorů BOZP, kteří řešili problémy v jednotlivých regionech.

*Ve Všeobecné fakultní nemocnici se setkali zástupci odborů s předsedkyní OS Dagmar Žitníkovou a předsedou LOK-SČL Martinem Engelem. Diskutovalo se o problémech, které jsou aktuální, zvláště o připravovaných reformách. Kolegyně Monika Stejnerová měla vše dokonale připravené. Účastníky jednání v úvodu pozdravil také ředitel nemocnice David Feltl.

31. března

*Na on-line jednání se sešlo vedení společnosti SeneCura s předsedy jednotlivých odborových organizací a zástupci odborových svazů. Šlo o první jednání ke kolektivní smlouvě. Za OS vedla jednání místopředsedkyně Jana Hnyková.

*Pražská krajská rada se spolu s předsedkyní OS Dagmar Žitníkovou sešla na Magistrátu hlavního města Prahy s radní pro sociální služby a zdravot-

Výkonná rada v dubnu

Výkonná rada odborového svazu se na svém on-line jednání v úterý 11. dubna nejvíce věnovala vládním záměrům, které se objevují v médiích a týkají se už všech pro občany důležitých oblastí života. Ministři informují o tom, že chtějí změnit důchody, výši daní, fungování zdravotnictví, sociálních služeb a mnohé další. Když odbory chtějí o těchto tématech jednat, dozvědí se, že nejde o oficiální vládní návrhy, takže je vláda odmítá projednávat a odkazuje na příští měsíce, až bude vše mít oficiálně připravené.

Toto chování ministrů však vnáší mezi lidi obrovskou nejistotu a obavy z budoucnosti, protože už nyní musí čelit obrovské inflaci, vysokým cenám energií i základních potravin atd. Přestože je

u nás v tomto ohledu situace daleko horší než ve většině evropských zemí, vláda se odmítá cenám potravin věnovat, že to vyřeší trh, a premiérův ekonomický poradce Štěpán Křeček doporuču-

je lidem, kteří potřebují šetřit, aby jezdili nakupovat do Polska.

Těmito závažnými problémy a možnými kroky odborů se bude výkonná rada znovu zabývat na svém dvoudenním květnovém jednání.

Předsedkyně dozorčí rady Libuše Pavlíková informovala, že dozorčí rada se 15. března zabývala inventurou majetku odborového svazu, vše bylo bez závad.

PhDr. Marie KLÍROVÁ,
redaktorka Bulletinu
a webu OS,
klirova.marie@cmkos.cz

Pilotní část projektu na nábor nových členů odborů už má konkrétní podobu

V Praze v Hotelu Olšanka došlo 29. března k setkání členů sekce pro práci s členskou základnou se zástupkyní Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU) pro organizování a nábor Agnieszkou Ghinararou. Během schůzky došlo k ujasnění si jednotlivých postupů a přesnému stanovení jednotlivých kroků v rámci projektu OS, jehož cílem je pomoci základním organizacím s nábo-rem členů. Agnieszka potvrdila, že následný workshop, na němž se setkávají zástupci aktivních skupin pro nábor a organizování z různých zemí, se bude konat 16. a 17. května v Praze. Díky tomu je umožněna přítomnost na akci nejen vybrané dvojici, ale všem členům týmu, což vnímáme jako ocenění naší dosavadní práce.

Pilotní části projektu v roce 2023 se zúčastní maximálně 12 odborových organizací vybraných dle klíče vytvořeného na základě dat z programu Trevis. Již bylo osloveno několik zá-

kladních organizací. Doposud sedm jich vyjádřilo chuť se sejit s členy sekce, absolvovat strukturovaný rozhovor a aktivně navázat spolupráci. Po ověření

funkčnosti, zautomatizování postupů, vychytání a odstranění nedostatků, se v následujících letech počítá s tím, že tento postup bude aplikovatelný v každé odborové organizaci, jelikož je nastavován pro každou organizaci individuálně, na základě konkrétních podmínek a možností dané odborové organizace.

Bc. Jan ŠUSTA,
člen výkonné rady OS
a garant sekce pro práci
s členskou základnou,
susta.jan@nemcb.cz
Foto Ivana Břeňková
a Lubomír Francel

nictví Alexandrou Udzenijou. V průběhu jednání si účastníci vyměnili informace o situaci v sociálních službách a ve zdravotnictví a překvapivě v mnoha názorech došli ke shodě. Jednání proběhlo ve velmi příjemné atmosféře a byla shoda na dalším setkání.

3. dubna

*V dopoledních hodinách jednal místopředseda OS Lubomír Francel se zástupci Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí o projektu zaměřeném na posílení kapacit odborů. Cílem projektu je na základě výzkumu a s využitím zkušeností norského partnera vypracovat strategii pro stabilizaci a případné posílení členské základny odborů.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Moravskoslezského kraje.

*Na MPSV se konalo setkání k připravované velké novele zákona o sociálních službách, které by se mělo hlavně zabývat financováním sociálních služeb. Zúčastnila se místopředsedkyně OS Jana Hnyková.

4. dubna

*Odborový svaz uspořádal tiskovou konferenci k platům a mzdám v roce 2023, karenční době a legislativě v sociálních službách. Zúčastnilo se celá vedení OS.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Olomouckého kraje.

5. dubna

*Vedení OS se spolu s předsedou LOK- ČSL Martinem Englem zúčastnilo jednání s předsedou Asociace českých a moravských nemocnic Michalem Čarvašem k problematice platů a mezd.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací ze Zlínského kraje.

6. dubna

*Na Magistrátu města Brna se konalo jednání s primátorkou Markétou Vaňkovou k záměru převodu Nemocnice Milosrdných bratří zpět na Hospitálský řád svatého Jana z Boha. Za OS se zúčastnily předsedkyně Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková, regionální manažerka Jana Woffová a předsedkyně ZO Michaela Mankovický. Vzhledem k probíhajícímu jednáním a mnoha nevyjasněným právním vztahům byla shoda na tom, že se účastníci jednání sejdou opět na podzim.

*Od 13 hodin se konala on-line porada předsedů a členů výborů odborových organizací z Jihomoravského kraje.

11. dubna

*Od 13 hodin se konalo on-line jednání výkonné rady.

Zapojte se i vy do hodnocení nemocnic a kvality poskytované péče

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR již po léta spolupracuje se společností HealthCare Institute o. p. s. Ta i letos připravuje celostátní průzkum Nemocnice ČR 2023 s cílem sestavit žebříček nemocnic dle míry bezpečnosti a také spokojenosti zaměstnanců. Pokud jste zaměstnancem některé z nemocnic, pomozte ji ohodnotit vyplněním anonymního dotazníku: <https://www.hc-institute.org/cz/dotazniky/zamestnanci-nemocnic.html>

Do hlasování se můžete zapojit rovněž jako pacienti.

Dotazník pro hospitalizované pacienty: <http://www.hc-institute.org/cz/dotazniky/pacienti-hospitalizovani.html? =5>

Dotazník pro ambulantní pacienty: <http://www.hc-institute.org/cz/dotazniky/pacienti-ambulantni.html? =5>

Hlasovat lze od 1. 2. 2023 do 31. 8. 2023. Výsledky 18. ročníku celostátního průzkumu Nemocnice ČR 2023 budou představeny na konci listopadu v rámci odborné konference Efektivní nemocnice 2023, kterou realizuje organizace HealthCare Institute o. p. s.

„Až se bude psát rok...“

V soukromém archivu jsem našel „Noviny pražské záchranky“. Ano, tázavé pohledy jsou na místě. Skutečně tu byly a dokonce v tištěné podobě. Psal se rok 2010 a na pražské záchraně vycházely pravidelně na křídovém papíře. Srdce zvidavého čtenáře se při nálezu archivního materiálu zachvěje radostí. Jaké to bylo před 13 lety? Začtl jsem se do článku „Výzkum psychické zátěže zaměstnanců ZZS HMP“. Téma více než aktuální včera, dnes a... Těž zítřka? Až se bude psát rok ...

Mezi zaměstnanci tehdy probíhal výzkum mapující míru vyhoření, pracovní stresory, motivátory, výskyt kritických událostí a byl proveden Psychosociální laboratoří Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Soubor vyplnilo 283 zaměstnanců, tedy 62 % z celkového tehdejšího počtu zaměstnanců ZZS hlavního města Prahy. Zúčastnil-li se zkoumání téměř dvě třetiny členů zkoumané skupiny, je výsledek považován za reprezentativní, neboli s vysokou mírou jistoty zobrazuje skutečný stav.

První dotazník měřil výskyt tzv. syndromu vyhoření. O tom přece každý ví, každý z nás už o syndromu slyšel. Každého z nás se týká. Pracujících ve zdravotnictví zvláště. Ve zdravotnictví, ve kterém je chronický nedostatek pracovníků, je zmíněný syndrom součástí profese. Bohužel. Nepíše se to lehko. Vždyť každý z nás se může během okamžiku ocitnout (či probudit) na oné druhé straně – rozuměj na straně pacienta. A kdo by chtěl mít tu neblahou zkušenost s vyhořelou sestrou, lékařem, záchranářem? Kdo by chtěl dostat vynadáno za to, že je nemocný, nebo zraněný? Nikdo.

Navíc se u syndromu vyhoření zhoršuje spokojenost s organizací, zvyšuje se nemocnost a snižuje pracovní výkonnost. Syndrom vyhoření je způsoben dlouhodobě stresujícím prostředím v zaměstnání a téměř ne-

souvisí s osobnostními rysy jedince, vyhořet může každý. Vyhazování vyhořelých jedinců ze zaměstnání nic nevyřeší, často nejdříve vyhoří ti nejnadanější a schopní.

Při čtení rádků ze zmíněného zaniklého periodika jsem si uvědomil, že naše odborová práce je vlastně snahou o předcházení všem negativním aspektům zdravotnického pracovníka, těm aspektům, které vedou k vyhoření. Například zátěž – neustále připomínané zvyšující se množství a tempo práce na záchrankách napříč republikou – téma, které rezonuje od ministerstva přes management až po jednotlivé rozhovory na výjezdových základnách (aktuální tvrdá data jsou na konci článku).

Uvedená čísla v článku byla již tehdy alarmující: velmi závažné vysoké procento vyhořelých nelékařských zdravotnických pracovníků a operátorů zdravotnického operačního střediska – přes 40 % zaměstnanců z těchto skupin bylo vyhořením ohroženo. Pro srovnání: například mezi holandskými záchranáři bylo identifikováno 8,6 % vyhořelých a výzkum středoevropských záchranářů z roku 2005 za pomoci jiné a méně citlivé metody uvádí 3,2 % vyhořelých. Z dalšího statistického zpracování výsledků bylo zjištěno, že mladší záchranáři ve skutečnosti nejsou méně vyhořelí než starší záchranáři!

Jako největší „motivátory“ byly

uvedeny body jako delší dovolená (kratší pracovní týden), sociální zabezpečení při pracovním úrazu s trvalými následky, pozitivní zpětné vazby od přímých nadřízených, jasně formulovaná kritéria pro zvýšení platu / osobního ohodnocení, tři dny sick days, dotace na jazykové kurzy, parkování pro zaměstnance...

Tehdy se asi málokdo zamyslel, co bude „až se bude psát rok ...“ Snad jen pár autorů sci-fi žánru.

A jak roste tempo práce na ZZS, je patrné ze statistik uvedených na stránkách Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR:

- V roce 2011 bylo v celé ČR realizováno 851 289 výjezdů a bylo 514 posádek.

- V roce 2022 bylo v celé ČR realizováno 1 057 475 výjezdů a bylo 612 posádek.

- Mezi roky 2021 a 2022 počet řešených událostí meziročně stoupl o necelých 5 % a dosáhl historicky nejvyšší hodnoty 1 057 475 událostí.

- Letošní vzestup už jde celý nad průměr posledních let: +6,5 % proti předcovidovým roků 2018–2019.

V dubnu roku 2023 se jaro opozdilo, těšili jsme se na trička a zatím máme obavy, aby nepomrzly květy meruňky. Už nevím, jaké bylo jaro před 13 lety, ale určitě jsme doufali, že management bude iniciovat řešení zásadních otázek s cílem předcházet syndromu vyhoření. A dočkali jsme se, dočkali: nárůstu práce a zjištění, že na trhu práce potřební zdravotníci i řidiči ZZS nejsou. Kruh se uzavírá a my jsme zase na začátku. „Až se bude psát rok...“

Jakub ŠTĚTKA, DiS,
předseda ZO OSZSP ČR ZZS hlavního města Prahy,
stetkajakub@gmail.com

Činnost svazových inspektorů bezpečnosti práce v roce 2022

Rozhodla jsem se svým článkem připomenout existenci, význam a důležitost svazových inspektorů bezpečnosti práce a shrnout jejich činnost za rok 2022. Pracuji jako pilné včelky, ale přesto mnoho našich členů stále netuší, že takovou činnost odborový svaz vykonává, že jsou svazoví inspektoři zaměstnanci našeho svazu a jak velký kus práce pro zlepšení pracovních podmínek na pracovištích zaměstnavatelů odvádějí.

Jejich vysoká odbornost a kompetentnost je zúročena zejména při kontrolách dokumentace týkající se bezpečnosti a hygieny práce a při fyzických kontrolách jednotlivých pracovišť u těch zaměstnavatelů, u kterých působí naše odborová organizace. V řadě případů jsou zástupcům výborů odborových organizací svazoví inspektoři odbornými konzultanty před schvalováním vnitřních předpisů, směrnic a jiné dokumentace BOZP. Svazoví inspektoři bezpečnosti práce se v některých případech účastní i kolektivního vyjednávání, zejména pokud brání uzavření kolektivní smlouvy ustanovení týkající se bezpečnosti práce nebo pracovních podmínek zaměstnanců. Za loňský rok se svazoví inspektoři podíleli ve 45 případech na uzavření kolektivní smlouvy.

Kontroly pracovišť jsou činností stěžejní, nikoliv však jedinou. Běžně inspektoři vyřizují telefonické i e-mailové dotazy (za loňský rok evidujeme minimálně 293 dotazů), věnují se v rámci časových možností i publikační činnosti, setkat se můžete s jejich články ve svazovém Bulletinu, na webových stránkách, ale i v některých odborných časopisech (například *Bezpečnosti a hygiena práce*). Jsou-li přizváni, účastní se jednání k odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, za loňský rok byli přítomni u 54 jednání.

V neposlední řadě se na ně odborové organizace obracují při řešení stížností, v loňském roce proběhlo 97 šetření za účasti svazových inspektorů. Osobně je možné se s nimi mimo kontrol u zaměstnavatele setkat na poradách s předsedy, na krajských a celostátních konferencích, na sjezdu odborového svazu a vždy po dohodě, pokud jsou svazoví inspektoři k jednáním předem zástupci odborové organizace nebo vedením našeho svazu přizváni.

Někteří zaměstnavatelé si neuvědomují, že je naši svazoví inspektoři svým upozorněním na zji-

štěné nedostatky a svým dohledem nad jejich nápravou ušetřili před pokutou, kterou by jim státní kontrolní orgány v případě zjištění některých závažných závad udělily. Bohužel se i dnes stane, byť velice zřídka, že jsou inspektoři z pracoviště zaměstnavatele vykázáni a předem řádně nahlášená kontrola jim není umožněna. Svým jednáním takový zaměstnavatel porušuje povinnost umožnit odborové organizaci výkon kontroly nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, konkrétně ustanovení § 322 odstavec 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Vedení odborového svazu jednání takového zaměstnavatele nemůže nechat bez povšimnutí a s žádostí o prošetření a následné zjednání nápravy je nuceno se obrátit na příslušný oblastní inspektorát práce. Abych byla spravedlivá, jsou i zaměstnavatelé, kteří si význam kontrol provedených svazovými inspektory bezpečnosti práce velice dobře uvědomují a návštěvy našich inspektorů vítají s vděčností.

Za loňský rok 2022, kdy ještě v prvních cca dvou až třech měsících byla činnost inspektorů omezena z důvodu covidových opatření u řady zaměstnavatelů, provedli svazoví inspektoři 228 kontrol v různých typech zařízení. Při kontrolách bylo zjištěno 351 závad. Tady je nutné připomenout, že ze zpráv státních kontrolních orgánů je zřejmé, že u zaměstnavatelů, ve kterých probíhají pravidelné kontroly bezpečnosti práce organizované odborovou organizací a prováděné svazovými inspektory (tedy tam, kde působí odborová organizace) je vyšší úroveň BOZP a počty zjištěných závad se v průběhu let snižují.

Při kontrolní činnosti v loňském roce nebyl zjištěn žádný smrtelný pracovní úraz. Je nutné upřesnit, že se vždy zjišťuje stav ke dni kontroly. Nelze tedy vyloučit, že v průběhu roku byl v některém

zdravotnickém zařízení nebo v zařízení sociálních služeb takový úraz zaznamenan, v době kontroly se ještě nemusel stát a následně nebyl dohlášen. Ostatních pracovních úrazů bylo během loňského roku hlášeno 525. Nejčastějšími zdroji takových úrazů jsou dopravní prostředky, stroje nebo zařízení, břemena (mezi která řadíme pacienty a klienty), pády na rovině i z výšky, horké látky (opaření částá v kuchyních nebo prádelnách) a v neposlední řadě lidé nebo přírodní živly. Příčiny ostatních úrazů evidujeme nejčastěji následující: špatné nebo nedostatečně vyhodnocené riziko zaměstnavatelem, závady na pracovišti, nepředvídatelné riziko práce, selhání lidského činitele a případně jiné důvody.

Mezi nejčastější pracovní úrazy hlášené při kontrolách patří uklouznutí, špatné došlápnutí na vnitřních i venkovních komunikacích včetně schodišť a následné vyvrtnutí nebo výron dolní končetiny, případně zlomeniny dolních nebo horních končetin. Při polohování, přesunování nebo zvedání pacientů ve zdravotnických zařízeních a klientů v zařízeních sociálních služeb dojde občas k úrazům bederní páteře. Tady je prostor pro kontrolu ze strany svazových inspektorů. Je nutné, aby měl zaměstnavatel vypracované vhodné pracovní postupy, zaměstnanci s nimi byli prokazatelně seznámeni a jejich použití bylo vedoucími zaměstnanci kontrolováno. Tam, kde je to možné (prostorově, technicky), je nutné se naučit používat manipulační prostředky.

Mnohdy se setkávají inspektoři s tím, že zaměstnavatel má manipulační prostředky, zaměstnanci byli proškoleni a vědí, jak prostředek správně použít, ale z různých důvodů je odmítají používat. Takovou situaci lze vyhodnotit jako nedostatečnou kontrolu pracovního postupu vedoucím zaměstnancem, ale též jako porušení pracovního postupu ze strany zaměstnance. Uznání takového pracovního úrazu zaměstnavatelem, kde jsou jasně stanovena pravidla, která zaměstnanec odmítá dodržovat, může být velice problematické a mít na zaměstnance nepříjemné finanční dopady (neuznání pracovního úrazu zaměstnavatelem v případě pracovní neschopnosti

znamená, že zaměstnanci nebude proplacena náhrada škody ani dalších nákladů spojených s léčbou jako v případě uznaného pracovního úrazu – bude mu vyplacena pouze částka za dočasnou pracovní neschopnost, nebo mohou být náhrady v případě uznání pracovního úrazu a zjištění chyby zaměstnance kráceny).

Nemoci z povolání byly v loňském roce ve většině případů ovlivněny covidovou pandemií, řada nemocí z povolání fakticky proběhla v roce 2021, ale z důvodů velkého počtu hlášení byly oficiálně prošetřeny a pověřenými orgány přiznány až v roce 2022. Proto je toto číslo z našeho pohledu zkreslené. Při kontrolách bylo v loňském roce evidováno 1385 nemocí z povolání, v naprosté většině případů se jednalo o onemocnění COVID-19. V ojedinělých případech byla zaznamenána alergie a svrab.

Milé kolegyně a milí kolegové, milí naši členové.

- Každý jeden z nás se může podílet na zlepšení pracovních podmínek a pracovního prostředí.

- Stačí být všímavý a nebát se upozornit na cokoli, co ve vás vzbuzuje nedůvěru a obavy a zdá se být nebezpečné.

- Nebojte se hlásit i například neupevněnou rohožku, na které jste sami hledali balanc, abyste neupadli.

- Každá maličkost může být důležitá a předejít úrazu, následně pracovní neschopnosti a nutnosti zastupovat za kolegu v době, kdy je nedostatek pracovníků ve zdravotnictví i v sociálních službách a nároky na vás jsou obrovské.

- Účastněte se aktivně povinných ročních prověrek BOZP a nebojte se na závady upozornit.

- A nezapomeňte – nejste na problémy sami.

- Pište, volejte, setkávejte se s námi.

- Odborový svaz má vzdělané svazové inspektory bezpečnosti práce, kteří vás nikdy neodmítnou a budou společně s vámi hledat co nejlepší řešení vedoucí k nápravě.

Závěrem vám všem přeji krásné jarní dny plné sluníčka, co nejvíce pohody a volných dnů k odpočinku.

Ing. Šárka TIKOVSKÁ,
vedoucí ekonomického
a organizačního oddělení OS,
tikovska.sarka@cmkos.cz

Tripartitní pracovní tým pro sociální otázky jednal o připravované legislativě

Aktuální stav novely zákona č. 108/2006 Sb., vývoj přípravy legislativy k sociálně-zdravotní péči a teze nového zákona o sociálním podnikání byly na programu jednání tripartitního pracovního týmu pro sociální otázky (sociální tripartita), které se konalo 20. března na Ministerstvu práce a sociálních věcí. Byly sděleny také informace z dotačního řízení programu B, bod profesní zákon o sociálních pracovnících byl z časových důvodů stažen z jednání.

Za odborový svaz se jednání účastnily předsedkyně Dagmar Žitníková, místopředsedkyně Jana Hnyková a vedoucí právního a sociálního oddělení Ivana Breňková.

V březnovém Bulletinu jsem podrobně popsala připomínky odborového svazu k novele zákona o sociálních službách. Na jednání pracovního týmu byly zopakovány návrhy změn v novele zákona a úpravy, které vypluly z podaných připomínek. Například materiálně-technický standard by se měl vztahovat pouze na nově zřízené služby. Personální standard by měly mít pouze pobytové služby. Připomínky by měly být vypořádány během března 2023. Následně byla sdělena informace, že účinnost novely se posouvá na 1. 1. 2024. Uvidíme, až budou vypořádány připomínky, ke kterým se budeme muset za náš odborový svaz znovu vyjádřit, pokud nebudou přijaty. Novelu zákona budeme bedlivě nadále sledovat a připravovat se na přesvědčování poslanců, aby vyjmuli personální standard z novely zákona. To je pro nás zásadní, pokud nechceme dopadnout jako ve zdravotnictví.

Sociálně-zdravotní péče

V dalším bodě se projednávalo řešení vývoje legislativy v přípravě poskytování sociálně-zdravotní péče. Pro plnění společných úkolů v oblasti sociálně-zdravotní byla zřízena pracovní skupina složená ze zástupců MPSV, Ministerstva zdravotnictví a prizvaných partnerů, která pravidelně zasedá a řeší přípravu změn v této oblasti. Na veřejném slyšení 15. března

2023 tato skupina představila návrh řešení, které odbory, poskytovatelé sociálních služeb a zástupci dlouhodobé péče v nemocnicích odmítli.

Svoje zamítavé stanovisko odbory zopakovaly na jednání pracovního týmu. Změny, které byly připravené, by nejen měly vysoké nároky na finanční prostředky do pobytových zařízení sociálních služeb z hlediska investic a zajištění péče, ale měnily by se i vztahy mezi poskytovateli a pojišťovny. Odbory mají velké obavy z rozkolísání celého systému a o jeho stabilizaci. Zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí vyvíjí stále tlak na sociální partnery, aby tato změna byla přijata, jinak nebude Česká republika moci čerpat finanční prostředky z Národního plánu obnovy.

Odborový svaz zaslal ministrovi práce a sociálních věcí Marianu Jurečkovi dopis se stanoviskem k sociálně-zdravotnímu pomezí a svoje připomínky znovu zopakoval na jednání pracovního týmu. Materiál, který byl zaslán, odborový svaz považuje za neúplný. Nebyla zpracovaná důvodová zpráva, nebylo vypočteno, kolik tyto změny budou stát. Vypracování návrhu právní úpravy oblasti dlouhodobé péče chce pracovní skupina předložit do 30. 4. 2023 na vládu a předpokládaný termín nabytí účinnosti právní úpravy má být od 1. 1. 2024, což odborový svaz považuje za naprosto nereálné.

Zákon o sociálním podniku

V dalším bodě byly představeny základní teze zákona o sociálním

podniku. Sociální podnik by mohl provozovat fyzická, nebo právnická osoba. V podniku by se vykonávala hospodářská činnost soustavně, samostatně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Měla by plnit veřejný nebo komunitní zájem, buďto svou činností nebo zaměstnáváním osob se specifickými potřebami nebo osob se zdravotním postižením. Více než 50 % z dosaženého zisku by byla povinná použít k podpoře společensky prospěšných cílů nebo jako vklad do vlastního rezervního fondu za účelem vlastního rozvoje. Podnik by se měl registrovat na MPSV a měly by vzniknout různé typy registrovaného sociálního podniku.

- Registrovaný dostupný sociální podnik by měl zaměstnávat osoby se specifickými potřebami a podporovat jejich integraci na trh práce a do společnosti.

- Registrovaný stabilizační sociální podnik by měl umožnit stabilní pracovní uplatnění osob starších 55 let a osob se zdravotním postižením.

- Registrovaný smíšený sociální podnik by měl zaměstnávat osoby, které spadají do výše zmíněných sociálních podniků.

- Posledním typem by měla být sociální farma. Měla by být dostupná, stabilizační nebo smíšený podnik, který je provozován zemědělským podnikatelem.

K tomuto materiálu měl odborový svaz připomínky, které se vztahovaly k finančním dopadům a registraci sociálních podniků. Materiál nebyl předložen v parafrázovaném znění s důvodovou zprávou a finanční náročností. Pracovní tým přijal závěr k projednávanému bodu, že byly vylechnuty informace o záměru vzniku sociálního podniku.

Odborový svaz se vznikem právní úpravy sociálního podniku

obecně souhlasí. K návrhu se konkrétně vyjádří, až obdrží parafrázované znění.

Odborový svaz znovu zdůraznil, že trvá na dodržování legislativních pravidel. Součástí předloženého návrhu zákona musí být důvodová zpráva a finanční dopady (RIA).

Dotační řízení Programu B

V posledním bodu programu se projednala informace k připravovanému dotačnímu řízení Programu B, kde se poskytují dotace ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb s nadregionálním či celostátním charakterem pro rok 2023. Požadavek na dotaci od poskytovatelů přišel ve výši 1 815 488 913 Kč. Po odečtení zbytečných nákladů zůstal požadavek ve výši 1 718 492 792 Kč a částka vyčleněná na rozdělení je ve výši 1 520 210 324 Kč. Vše se projedná na dotační komisi 24. března 2023.

Na rok 2024 se budou podmínky poskytování dotace z Programu B měnit. Do programu by měly být zahrnuty sociální služby, které budou splňovat podmínky, které se stanoví a dojednávají s kraji. Jedna ze základních podmínek, kterou musí splňovat, je nadregionální působnost.

***

Odborový svaz navrhl jako body programu na příští jednání pracovního týmu řešení personální stabilizace zaměstnanců v sociálních službách, navýšení platů a mezd v sociálních službách v roce 2023 a vznik benefitů pro zaměstnance v sociálních službách, které by zvýšily atraktivitu práce v sociálních službách. Tripartitní pracovní tým pro sociální otázky bude jednat 11. května 2023.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmmkcs.cz

Foto autorka

Sociálně-zdravotní péče – jak to vidíme na odborovém svazu

Od loňského roku se mluví nejen na tripartitních pracovních týmech pro sociální otázky o přípravě a vytvoření sociálně-zdravotního pomezí a jeho ukotvení v legislativě. Tato problematika musí být podle zástupců Ministerstva práce a sociálních věcí zpracována, jinak je ohroženo čerpání finančních prostředků z Národního plánu obnovy pro Českou republiku.

Dodnes jsme nepochopili, že někdo mohl na takovou podmínku přistoupit. Všichni víme, jak je složitá celá tato problematika. Proto je nutné vést o ní odborné diskuze a dojít ke společnému závěru. Teď se všichni dostávají pod tlak, že tato norma musí být za každou cenu přijata.

Zprávy z tvorby jsme dostávali v průběhu podzimu a byli jsme ubezpečováni, že se na celé problematice pilně pracuje. Sociálně-zdravotní pomezí, na kterém pracovali jak zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, tak i Ministerstva zdravotnictví. Ano, pracovalo se, ale co spatřilo světlo světa a bylo nám představeno v únoru, nás velmi překvapilo.

Materiál, který nám byl uveden, vznikl na novele několika zákonů, a to zákona o sociálních službách, zákona o zdravotních službách a zákona o veřejném zdravotním pojištění.

Uvažované změny v sociální péči

• V zákoně o sociálních službách se upravuje, v jakých pobytových službách se bude zdravotní péče poskytovat. Měly by to být týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a zařízení odlehčovací služeb.

Zdravotní péči by mohly poskytovat tyto sociální služby na základě oprávnění k poskytování zdravotních služeb dle zákona o zdravotních službách. Musí splňovat materiálně-technické podmínky, minimální vybavení a minimální personální standardy, to vše musí projít schvalovacím procesem. A jaké by to podle nás mohlo mít dopady do praxe?

Pobytové služby musí splňovat podmínky z hlediska staveb-

ních, hygienických a norem požární ochrany a dalších, aby se zdravotní péče mohla poskytovat jako v nemocnicích. Kdo zaplatí vynaložení finančních prostředků na všechny úpravy? Bude to Ministerstvo práce a sociálních věcí, kraje, obce, nebo poskytovatelé? Kde vezmeme ošetřovatelský personál na zajištění péče? Tyto otázky nás napadají a neznáme odpovědi a ani jsme se je od předkladatelů nedozvěděli. V současné době, kdy je rozpočet České republiky velmi napnutý, si neumíme představit uvolnění dalších finančních prostředků ze státního rozpočtu na všechny tyto změny.

Uvažované změny ve zdravotní péči

• V zákoně o zdravotních službách je přímo určeno, že sociálně-zdravotní služby jsou vzájemně koordinovaná zdravotní a sociální péče. Zdravotně-sociální péče se bude poskytovat pacientovi s dlouhodobým chronickým onemocněním nebo zdravotním postižením vyžadujícím pravidelnou pomoc a bude určena prováděcím právním předpisem. Tento předpis není znám, ani jeho návrh. Musí být uděleno oprávnění k poskytování zdravotní lůžkové péče v pobytových zařízeních sociálních služeb a musí být uděleno oprávnění k poskytování sociální péče v lůžkových zdravotnických zařízeních. Je navrženo přechodné období na dva roky a upravený zákon by měl plně začít platit od roku 2026.

Tyto změny se netýkají pouze sociálních pobytových služeb, ale dotknou se i dlouhodobé lůžkové zdravotnické péče. Zdravotní péče bude v léčebnách hrazena po dobu 90 dnů a může být pojišťovnou prodloužena o dal-

ších 180 dní následně. Pokud se tak nestane, stane se péčí sociálně-zdravotní a budou platit stejná pravidla jako v pobytových zařízeních sociálních služeb. A jaké to bude mít dopady na pacienty? Ti si budou hradit stravu a ubytování. Budou na to naši senioři či osoby se zdravotním postižením vůbec mít finanční prostředky? Z čeho si pak zaplatí doma nájem a energie? To nám předkladatelé změn nepředstavili, možná si budou muset žádat o sociální dávky na bydlení a možná i o doplatek na bydlení.

Úhrady ze zdravotního pojištění

• V novele zákona o veřejném zdravotním pojištění se ruší povinnost zdravotních pojišťoven uzavírat smlouvy s pobytovými službami dle zákona.

Dle přechodných ustanovení novely zákony o veřejném zdravotním pojištění dojde ke zrušení všech smluv, které mají dosud pobytová zařízení sociálních služeb uzavřené se zdravotními pojišťovnami. Místo nich bude po přechodném období nabídnuta rámcová smlouva na dobu tří let. Pojišťovna může a nemusí tuto smlouvu uzavřít. Všichni víme, jak se na proplácení ošetřovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb šetří. Výsledkem může být, že pobytová zařízení nebudou moci poskytovat ošetřovatelskou péči. A to nemluvíme o výstavbě nových pobytových služeb a zajištění zdravotní péče v nich. Budou mít budoucí poskytovatelé jistotu, že tato smlouva s nimi bude uzavřena?

Nechci dohlédnout, co by se stalo, pokud by nebyla uzavřena smlouva s pojišťovnami. Chodila by do pobytových zařízení sociální péče domácí péče, která by zajišťovala ošetřovatelskou péči? Ale to tam ta sestra nebude pořádkem! Kdo bude vyhodnocovat zhoršení zdravotního stavu? A to nemluvíme o kvalitě poskytovaných služeb. Podle nás to povede i k personální destabi-

lizaci a doplatí na to nejvíce klient, který hledal v pobytových službách celodenní pomoc a péči.

Sociálně-zdravotní péči je třeba řešit, ale...

Zmínila jsem podle nás nejdůležitější problémy, které v připravovaných novelách vidíme a jejichž realizace v nás vzbuzuje obavy. Spolu s poskytovateli a zástupci dlouhodobé péče ze zdravotnického lůžkového segmentu jsme odmítli tyto novely na veřejném slyšení 15. března 2023, ale také na tripartitním pracovním týmu pro sociální otázky 20. března. Za odborový svaz jsme napsali ministrově práci a sociálních věcí Marianu Jurečkové dopis, kde jsme sdělili naše připomínky.

Poskytovatele péče podporujeme v tom, aby se dosavadní systém dopracoval, aby byla sociálně-zdravotní péče naplňována, například hrazením zdravotní péče z veřejného zdravotního pojištění v pobytových zařízeních sociální péče, a to i v oblasti fyzioterapie, ergoterapie a nutriční terapie. Mohly by se rozšířit počty ošetřovatelských úkonů v pobytových zařízeních, aby se spektrum poskytované péče pokrylo.

Umíme si představit navýšení finančních prostředků ze zdravotních pojišťoven na hrazení výkonů ze zdravotního pojištění v pobytových zařízeních sociálních služeb. Pojišťovny na svých rezervních účtech tyto peníze mají.

Základem je zajištění dostatku odborného nelékařského personálu, který bude ošetřovatelskou péči poskytovat 24 hodin a 7 dní v týdnu tak, aby byla poskytována kvalitně, bezpečně a na vysoké úrovni. To by mělo být cílem celé společnosti: dělat věci pořádně a kvalitně. Protože sociální služby bude jednou potřebovat každý z nás, dnes, zítra, nebo za pár let.

Mgr. Jana HNYKOVÁ,
místopředsedkyně OS,
hnykova.jana@cmkos.cz

Na Ministerstvu zdravotnictví jsme jednali o změnách v hygienické službě

V pondělí 13. března se na Ministerstvu zdravotnictví setkala vedení ministerstva, vedení odborového svazu a výbor sekce pracovníků hygienické sekce služby. Na poslední chvíli byl omluven ministr zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR, který po zdržení z předchozích jednání zamířil do Bruselu. Rádi jej příště na společném jednání uvítáme.

Přítomni byli hlavní hygienička ČR a vrchní ředitelka pro ochranu a podporu veřejného zdraví MUDr. Pavla Svrčinová, Ph.D., náměstek ministra Bc. Josef Pavlovic, státní tajemník Ministerstva zdravotnictví Mgr. Stanislav Měšťan, ředitel odboru ochrany veřejného zdraví Mgr. Matyáš Fošum.

Za odborový svaz se jednání se účastnili předsedkyně Bc. Dagmar Žitníková, vedoucí právního a sociálního oddělení OS Ing. Ivana Břeňková, řídící sekce pracovníků hygienické služby MUDr. Gacka Slavíková, garantka sekce za výkonnou radu OS Bc. Lada Cinegrová, členové výboru a pracovní skupiny sekce Hana Michálková, Alena Wilhelmová, Ivana Vaňoučková, Jana Rusfelová, MVDr. Zuzana Bartošová, Jana Němcová a Ing. Jiří Pohořalý.

K čemu jsme dospěli? O čem jsme jednali?

Prvním bodem byla centralizace hygienické služby, která by měla být řešena právní úpravou zákona č. 258/2000 Sb., o zdraví o péči lidu, v platném znění.

Hlavní hygienička Pavla Svrčinová nám sdělila, že vznikne 14 pracovišť, mapujících stávající počet krajských hygienických stanic. Vedoucí v čele těchto krajských pracovišť bude styčným důstojníkem pro jednání s hejtmany krajů. Odborní pracovníci by se neměli obávat ztráty zaměstnání. Mělo by dojít k modernizaci

a digitalizaci hygienické služby.

Naše dotazy se nesly v duchu: Co bude se stávajícími územními pracovišti? Jaký bude jejich osud?

Všichni zástupci ministerstva zdůraznili, že záměrem centralizace není stávající územní pracoviště rušit. Vše bude v gesci vedení nově vzniklého krajského uskupení. Zde je nutno podotknout, že vše bude otázkou financí. Zástupci odborů doufají, že odbornost, potřebnost a dostupnost hygienické služby jako orgánu ochrany veřejného zdraví bude zachována.

Hlavní hygieničkou byl nastíněn záměr ustanovit cca 12 odborných oblastí, které by byly spravovány odborníky z řad hygieniků v rámci celé republiky. Tito by sjednotili danou problematiku. Není nezbytně nutné, aby tato centra byla v Praze.

Byla projednávána otázka kategorizací prací v rámci oboru hygieny práce. Přítomni byli ujištěni, že vstupní lékařské prohlídky při příjmu zaměstnance do nového zaměstnání, zůstanou zachovány.

Dalším bodem jednání bylo možné přidělení voucherů určených pro zdravotníky za práci v rámci covidu v uplynulých letech. Finance jsou k dispozici na Ministerstvu zdravotnictví, ale bohužel tyto finance byly přiděleny vládou a Ministerstvem financí účelově, pro zdravotníky. Hygienická služba v současné

době spadá pod služební zákon a zaměstnanci jsou úředníci. Odbory navrhovaly přidělení financí a jejich možné převedení s možností vyplacení odměn, to ovšem z důvodu účelového přidělení nelze.

Třetím bodem našeho jednání bylo jako vždy zajištění financí jak pro hygienické stanice, tak pro zdravotní ústavy i Státní zdravotní ústav. Vzhledem k tomu, že na jednání nebyla přítomna Ing. Pavla Marešová z oddělení ekonomických analýz, která má finance na starosti, máme svůj dotaz ohledně financí směřovat písemně přímo k ní.

Náměstek Pavlovic ujistil přítomné, že v případě, že by některá krajská hygienická stanice neměla prokazatelně dostatek financí, například z nepředvídatelných důvodů (navýšení platby

za energie apod.), je třeba, aby se obrátila na svého zřizovatele Ministerstvo zdravotnictví.

K dotazům na aktuální stav ohledně současného onemocnění covidem jsme následně obdrželi leták Ministerstva zdravotnictví (reinfekce, postcovidový syndrom), za což děkujeme.

Bylo nám přislíbeno, že v druhé polovině dubna 2023 by odborový svaz měl obdržet k připomínkování novelu zákona č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví. Doufejme, že i další jednání budou vedena v konstruktivním duchu.

MVDr. Zuzana BARTOŠOVÁ,
členka výboru sekce
pracovníků hygienické služby
a předsedkyně MO OSZSP
ČR KHS Olomouckého kraje,
zuzana.bartosova@pv.khsolc.cz

Foto Ivana Břeňková

právní poradna

Datová schránka a fikce doručení

Dostal jsem přes e-mail upozornění, že odborová organizace má zprávu v datové schránce. Co se stane, když datovou schránku neotevřu a poštu si tak nepřečtu?
J. L., Ostrava

Pro tento případ platí, že dokument, který přijde do datové schránky, se považuje za doručení v okamžiku, kdy se do datové schránky přihlásí oprávněná osoba. Pokud se tato osoba do datové schránky nepřihlásí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy tam byl dokument dodán, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty; jde o náhradní doručení či tzv. fikci doručení. Ta se neuplatní pouze v případě, kdy je dle příslušných právních předpisů vyloučeno ná-

hradní doručení. V každém případě, kdy je možné doručení fikcí, však platí, že takové doručení dokumentu má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.

Pouze ve výjimečných případech stanovených právními předpisy může osoba, které byla datová schránka zřízena, žádat o určení neúčinnosti doručení fikcí.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právníčka OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

Královéhradecká krajská rada jednala s hejtmánem Červíčkem a náměstkyní

V pondělí 13. března se konala schůzka královéhradecké krajské rady s vedením Královéhradeckého kraje, které se účastnili hejtmán Martin Červíček, náměstek pro zdravotnictví Zdeněk Fink a náměstkyně pro sociální oblast Martina Berdychová. Za vedení odborového svazu pozvání přijala místopředsdkyně Jana Hnyková. Zúčastnila se také regionální manažerka Ivana Burešová.

Poděkoval zaměstnancům nejen za zvládnutí doby covidové, ale současně chápe, že nápor pokračuje dál, protože je potřeba dohnat péči, která šla bohužel díky covidu stranou. Informoval o investicích do rekonstrukcí ne-

Problémem, asi nejen v tomto kraji, je věkový průměr pediatriů a praktických lékařů, nedostatek stomatologů. Kraj spolupracuje s městy a obcemi, aby mohly být i dál zajištěny tyto lékařské služby. Lékařskou službu první pomoci se daří jakžtakž udržet a zajistit, ale není to jednoduché.

V sociální oblasti se kraj snaží navyšovat počty pobytových lůžek, ale také zlepšovat komfort v pobytových zařízeních (Královéhradecký kraj má nejstarší populaci v ČR). Zajišťují se odlehčovací služby, stacionáře, terénní služby, podporu má také hospicová péče. Vše probíhá i ve spolupráci s obcemi. Hejtmán Červíček zmínil, že je potřeba zapojit také soukromý sektor. Problém je nedostatek personálu. Co se týká odměňování, i v této oblasti dochází ke zvyšování platů a mezd.

Také se podařilo navýšit kapacitu pro studenty na zdravotních

Jednání se neslo v příjemné atmosféře, členky krajské rady poděkovaly za vstřícný přístup při kolektivním vyjednávání, v nemocnicích Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje se všem přidalo 8 % do tarifů,

a za podporu fungování a rozvoje těchto nemocnic. Hejtmán Červíček také poděkoval za konstruktivní jednání a zdůraznil, že zachování rozsahu a kvality péče v kraji je pro vedení kraje jednou z hlavních priorit.

mocnic v Jičíně, ve Dvoře Králové nad Labem, v Trutnově, v Náchodě a o výstavbě nového pavilonu v Rychnově nad Kněžnou. Každoročně kraj investuje do zdravotnictví 250–290 milionů.

školách, protože po covidu došlo k navýšení zájmu tento obor studovat.

Předsdkyně krajské rady závěrem zmínila vstřícný postoj ředitele FN Hradec Králové Aleše Hermana, který má zájem na zlepšení spolupráce mezi nemocnicemi kraje a Fakultní nemocnicí.

Královéhradecká krajská rada oceňuje, že má s vedením kraje dobré vztahy a že funguje sociální dialog, a věří, že tato spolupráce bude pokračovat i do budoucna.

Zuzana NETOLICKÁ,
členka výkonné rady
a předsdkyně královéhradecké
krajské rady OS,

netolicka.zuzana@nemocnicerk.cz

Foto Krajský úřad
Královéhradeckého kraje

Ústecká krajská rada jednala s hejtmánem Schillerem

Krajská rada Ústeckého kraje se na svém jednání dne 16. února dohodla, že je třeba hejtmánovi kraje Ing. Jiřímu Schillerovi představit bývalé a nové členy krajské rady, vyslechnout si aktuální z pohledu vedení kraje a seznámit hejtmána s aktuálními problémy odborářů. K jednání vyzvala hejtmána kraje svým dopisem předsedkyně krajské rady Adriena Šípovalá. Návrh termínu byl ze strany kraje navržen neočekávaně rychle, ale musel být upraven na 28. března, aby vyhovoval všem členům krajské rady.

Jednání se účastnila kompletně celá krajská rada. Předsedkyně Adriena Šípovalá, místopředsedkyně Alena Wilhelmová, která současně zastoupila krajskou hygienickou stanici, zdravotní ústav zastoupila Hana Michálková, členky krajské rady Kateřina Klement Křížová a Eva Vinická zastoupily nemocnice, člen Jiří Červík a členka Jana Kudová zastoupili sociální služby. Za odborový svaz se účastnila vedoucí právního a sociálního oddělení Ing. Ivana Břeňková, stálá členka vyjednávacího týmu Krajské zdravotní, a. s.

Za kraj se společně s hejtmánem zúčastnili jednání náměstek hejtmána zodpovědný za oblast sociálních služeb PaedDr. Jiří Kulhánek a radní pro oblast zdravotnictví Ing. Radim Laibl.

Prvním bodem jednání byla problematika hygienické služby, spolupráce kraje s orgány ochrany veřejného zdraví. Krajská hygienická stanice a zdravotní ústav jsou organizace Ministerstva zdravotnictví. Postavení hygienické služby není jednoduché, je před zamýšlenou restrukturalizací a centralizací, kterou připravuje Ministerstvo zdravotnictví. Doba covidu ukázala na nedostatečné personální, finanční a technické vybavení hygienické služby. Zamýšlená centralizace, bez předloženého konkrétního návrhu, který by upevnil a posílil postavení hygienické služby, je rizikem pro ochranu veřejného zdraví. Alena Wilhelmová apelovala na spolupráci za posílení hygienické služby. Hana Michálková popsala nezastupitelnou roli a práci zdravotního ústavu a s hejtmánem Schillerem dohodla spolupráci mezi vedením kraje a zdravotního ústavu.

Druhým bodem jednání byla problematika sociálních služeb, navýšení nadtarifních složek platů zaměstnanců sociálních zařízení. Ministr práce Marian Jurečka a ministr financí Zbyněk Stanjura vystupovali veřejně s prohlášeními, že se sice nezvyšují platové tarify zaměstnanců, ale zaměstnavatelé mohou zaměstnancům ve veřejných službách navýšovat nadtarifní složky o 4-6 %.

Zástupci sociálních služeb Jiří Červík a Jana Kudová informovali již na únorovém jednání krajské rady, že tomu tak není, ředitelé a ředitelky finance na takové navýšení nemají a možná budou vyplaceny odměny jako v předchozím období, ale jisté to není. Na kraji jsme od hejtmána požadovali informace, zda kraj v loňském roce předložil Ministerstvu práce a sociálních věcí takové nadpožadavky na dotace, aby bylo možno zaměstnancům přiznat slibované navýšení nadtarifních složek platu. K otázce se vyjádřil 1. náměstek hejtmána PaedDr. Jiří Kulhánek jednoduše: Kraj sice žádal o tzv. nadpožadavky, ale pro navýšení nadtarifních složek konkrétně nežádal, ani poskytovatelé sociálních služeb nic takového po kraji nechtěli, protože takovou informaci od MPSV neobdrželi.

Závěr jednání k tomuto bodu byl, že kraj i odbory upřesní informace z MPSV. Následně se tak stalo. Pokud si ředitelé a ředitelky nevytvoří rezervy na krytí odměn z tzv. nadpožadavků, z MPSV takové částky nedošly a nedojdou. Otázce navýšení nadtarifních se dále odborový svaz věnuje.

Třetím bodem jednání bylo zdravotnictví. V nemocnicích kraje, v Krajské zdravotní, a. s.,

došlo k dohodě o navýšení mezd, a to na konci roku 2022 jednorázovou částkou odměn a od 1. července tohoto roku navýšením základní mzdy o 7 % všem zaměstnancům za podmínek sjednaných v kolektivní smlouvě. Krajská zdravotní staví nové části nemocnic, opravuje, stěhuje, což vyvolává různá logistická opatření a omezení. Zatím jsou zaměstnanci trpěliví. Problémem je parkování aut zaměstnanců.

S nedostatkem zaměstnanců se Krajská zdravotní, a. s., snaží vyrovnat nabídkami studijních programů, ale není 100% úspěšná. Radní pro zdravotnictví Ing. Radim Laibl navrhuje zkrácení nutné doby přípravy na povolání všeobecných sester, specialistek.

K otázce zřízení dceřiné společnosti pro poskytování jednodenní chirurgie se hejtmán a radní pro zdravotnictví vyjádřili ve smyslu, že jde pro Krajskou zdravotní o řešení personální situace lékařů a o úsporu pro Krajskou zdravotní. Odbory si vyžádají písemné vyjádření k důvodům vzniku dceřiných společností a k personálnímu zabezpečení poskytování zdravotní péče v Krajské zdravotní.

Na závěr se předsedkyně krajské rady Adriena Šípovalá domluvila s hejtmánem na pokračování spolupráce a na dalším setkání přibližně vždy po třech měsících.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Ústecká on-line porada dne 16. 3. 2023 – zpráva krajské rady

Krajská rada Ústeckého kraje je nyní sedmičlenná a jejími členy jsou Adriena Šípovalá (předsedkyně), Alena Wilhelmová (místopředsedkyně), Kateřina Klement Křížová, Hana Michálková, Eva Vinická, Jana Dudová a Jiří Červík. Regionálním manažerem je Vladimír Andrejch.

V nové krajské radě pracují členové v sociálních službách, v hygienické službě a ve zdravotnictví.

V sociálních službách jsou zaměstnanci nespokojeni, zvláště THP. Žádají dofinancovat sociální služby, aby bylo možno zaměstnancům zvýšit platy. Vede se také diskuze o katalogu prací v sociálních službách. V sociálních službách v Mostě mají nové vedení a byl tam navýšen limit zaměstnanců od 1. 1. 2023. Dostali zvláštní příplatek a benefit na 5 dní sickday.

V Krajské zdravotní byla podepsána kolektivní smlouva na rok 2023 – všichni zaměstnanci dostali před Vánocemi jednorázový finanční bonus na energie 18 400 Kč a od 1. 7. 2023 je dohodnuto navýšení mezd o 7 %. Jednání bylo složité, za odbory ho na základě zmocnění vede Ing. Ivana Břeňková z odborové-

ho svazu. Zaměstnavatel po dohodě s Dopravními podniky vyjednal benefit v podobě zlevněné jízdenky DÚK (zvýhodněnou kartu na dopravu v celém Ústeckém kraji).

Katalog prací řeší vrchní setry s personální náměstkyní, na očním oddělení teplické nemocnice bylo otevřeno nové oddělení pro diagnostiku a léčbu onemocnění sítnice, neurologické oddělení chomutovské nemocnice se zapojilo do průzkumu o vlivu pandemie COVID-19 na cerebrovaskulární péči

Nadále není jasné, kdy dojde k reorganizaci – centralizaci v hygienické službě, odborový svaz se tomu intenzivně věnuje.

Byla sjednána schůzka s hejtmánem Ústeckého kraje.

Adriena ŠÍPOVALÁ,
předsedkyně ústecké
krajské rady OS,
adriena.sipova@seznam.cz

Odboráři z Nemocnice Pardubického kraje jednali s hejtmánem Netolickým

Členové vyjednávacího týmu Nemocnice Pardubického kraje v pondělí 27. března navštívili hejtmana Martina Netolického s připomínkami ke kolektivnímu vyjednávání a dalšími podněty zaměstnanců.

Dle dohody členů vyjednávacího týmu (celkem 14 odborových organizací z OSZSP ČR, LOK-SČL, OS UNIOS, POUZP, Pro Liberáte) Nemocnice Pardubického kraje byl osloven hejtmán k setkání kvůli nespokojenosti s navýšením odměňování i dalším podnětům a požadavkům zaměstnanců. Kraj je vlastníkem těchto fúzovaných nemocnic a pro velmi náročné kolektivní vyjednávání, které nakonec nespĺnilo očekávání zaměstnanců, byla zvolena i tato cesta. O účast na jednání byly požádány předsedkyně našeho odborového svazu Dagmar Žitníková a místopředsedkyně Jana Hnyková.

Jednání bylo vedeno konstruktivně, korektně se snahou napomoci nelehké situaci v tomto zařízení fúzovaných nemocnic regionu. Zástupci vyjednáva-

cího týmu sdělili hejtmánovi nejen nespokojenost zaměstnanců s navýšením mezd, které je oproti jiným krajům nižší, ale i připomínky k IT, organizačním věcem, komunikaci, chodu centrálních urgentních příjmů, stabilizaci personálu atd. Diskuze byla široká a mnohdy vedla hned k příslibu nápravy – například u centrálních urgentních příjmů.

Hejtmán Netolický připomínky zrekapituloval, slíbil přešetřit a dohodnuto bylo další setkání v září. To členové vyjednávacího týmu ocenili, protože v červnu chtějí iniciovat setkání se zaměstnavatelem ke kontrole kolektivní smlouvy.

V závěru se diskutovalo také o udržení a zajištění péče v regionu, s tím související situaci dalších zdravotnických zařízení i vzniku nové základní organiza-

ce našeho odborového svazu v Odborném léčebném ústavu Jevíčko.

Děkujeme předsedkyni Žitníkové i místopředsedkyni Hnykové za účast a podporu i argumentaci v diskuzi s hejtmánem. Poděkování patří také předsed-

kyni pardubické krajské rady Světluši Konečné za přípravu setkání i všem zúčastněným.

lic. Ivana BUREŠOVÁ,
regionální manažerka OS
pro Pardubický kraj,
buresova.ivana@cmkos.cz

Foto Jana Hnyková

Nové sazby cestovních náhrad

Ve Sbírce zákonů byla dne 31. 3. 2023 zveřejněna vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 467/2022 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2023.

Podle § 189 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, je Ministerstvo práce a sociálních věcí zmocněno v mimořádném termínu upravit vyhláškou sazbu základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, stravné nebo průměrnou cenu pohonných hmot, jakmile se podle údajů Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) některá z těchto cen ode dne účinnosti zákoníku práce, nebo ode dne účinnosti poslední úpravy obsažené ve vyhlášce, zvýší nebo sníží alespoň o 20 %.

Podle údajů ČSÚ za měsíc leden 2023 došlo ke zvýšení

průměrné ceny 1 kilowatthodiny elektřiny na 8,15 Kč. Nárůst ceny oproti částce obsažené ve vyhlášce č. 467/2022 Sb. tak činí 36,67 %. Ke dni 1. 4. 2023 tak došlo na základě zvýšení průměrné ceny 1 kilowatthodiny elektřiny k navýšení výše průměrné ceny pohonných hmoty z částky **6,00 Kč za 1 kilowatthodiny elektřiny na částku 8,20 Kč za 1 kilowatthodiny elektřiny.**

Ostatní náhrady zůstávají zatím beze změny.

Mgr. et Ing. Štěpánka ŘANDOVÁ,
právnička OS,
randova.stepanka@cmkos.cz

Odboráři a zaměstnavatelé v Bruselu jednali o nedostatku zaměstnanců a násilí na pracovištích

Evropští odboráři (EPSU) a zaměstnavatelé (HOSPEEM) jednali dne 10. března 2023 v Bruselu o problémech poklesu počtu zaměstnanců ve zdravotnictví, řešení jejich nedostatku a obraně proti násilí na pracovišti od třetích stran. Jednání se po dlouhé době konalo pouze za osobní účasti zástupců zemí Evropské unie, Norska a Spojeného království. On-line forma byla při minulém jednání vyhodnocena jako nevhodná. Odboráři i zaměstnavatelé silně zdůraznili, že trvají na celodenním a osobním jednání, které je spolufinancováno Evropskou komisí. Sociální dialog pro odvětví zdravotnictví a sociální péče je důležitý a přínosný, což se ukázalo nejen v době pandemie covidu, ale v minulém období také při společné tvorbě směrnic a dohod.

Evropská komise například po dvouletém tlaku odborů vydala doporučení pro uznání COVID-19 jako nemoci z povolání, byla vydána směrnice k důstojné minimální mzdě, k ochraně proti poranění ostrými předměty v nemocničním sektoru, uzavřeny byly dohody o bezpečnosti v práci, o práci na dálku a další.

Nedostatek zaměstnanců ve zdravotnictví a v sociálních službách

Diskuse o nedostatku zaměstnanců ve zdravotnictví a v sociálních službách je dlouhodobým tématem, stejně tak získání a udržení zaměstnanců a etická migrace zaměstnanců. Evropská komise i Světová zdravotnická organizace (WHO) mají několik výzkumných prací a analýz pro zdravotnické systémy a politiky. Výzkumy a analýzy jsou jedna věc, ale řešení nedostatku zaměstnanců je zatím v nedohlednu.

Jedna z výzkumných prací k nábory a udržení zaměstnanců ve zdravotnictví popisuje dopady demografického vývoje. Na jedné straně je vlna odcházejících zaměstnanců do důchodu, na druhé straně stoupající potřeby stárnoucí populace na poskytovanou péči. Potřebám ani zdaleka neodpovídá nábor nových zaměstnanců. Na stávající zaměstnance se zvyšují nároky, syndrom vyhoření a stres je u zdravotníků každodenním stavem. V lepším případě odcházejí zdravotníci do ambulancí, migrují do nemocnic jiných států, v horším odcházejí úplně mimo zdravotnictví.

Studie doporučuje přístup k plánování počtu zdravotnických pracovníků, jejich vzdělávání, celoživotní vzdělávání, rozvoj digitalizace a tzv. zelených dovedností.

Projekt BeWell, který je

plánován v rozmezí 2022-2026, chce digitalizaci a zelené dovednosti ve zdravotnictví podpořit. Projekt má za cíl zvyšovat úroveň kvalifikace a rekvalifikace evropských zdravotnických pracovníků, řešit stávající nesoulad mezi dovednostmi a zvyšováním kompetencí. Projekt by měl navrhnout komplexní osnovy a školicí programy pro současné a budoucí zdravotnické pracovníky.

Agresivita, obtěžování a násilí na pracovištích

Špatné mezilidské vztahy, agresivita a násilí na pracovištích se stupňují. Násilí na pracovišti od pacientů, klientů, rodinných příslušníků je definováno jako násilí třetí strany. Je to hrozba fyzického násilí, přímé fyzické násilí nebo verbální agrese. Zaměstnanci ve zdravotnictví a sociálních službách se s násilím, zneužíváním a obtěžováním setkávají stále, ale většinou ho nehlásí, jsou přesvědčeni, že je to součástí jejich práce. Násilí však ovlivňuje nejen kvalitu poskytované péče, ale i jejich zdravotní a psychický stav.

K řešení tohoto problému koordinovala EPSU dvouletý projekt o úloze sociálních partnerů

při prevenci násilí a obtěžování ze strany třetích stran. Do projektu financovaného Evropskou komisí se zapojili odbory a zaměstnavatelé. Cílem projektu bylo posoudit rozsah a dopad násilí a obtěžování na pracovišti.

Dne 25. listopadu 2022 se v Madridu konala závěrečná konference projektu, na které byl předložen akční plán. Plán potvrzuje politiku nulové tolerance vůči násilí a obtěžování na pracovišti. Násilí souvisí s vysokými nároky na práci, nedostatkem zaměstnanců, nedostatkem podpory ze strany vedení a kolegů.

Evropská komise navrhuje směrnici k řešení genderové podmíněného násilí, včetně domácího násilí. Nedostatek podpory obětem domácího násilí

často znamená, že mají v práci problémy. Například v Irsku, Itálii a Španělsku mají oběti domácího násilí přiznanou mimořádnou dovolenou.

Odbory a zaměstnavatelé musí reagovat na hrozící a skutečné násilí na pracovišti, navrhovat řešení a nepřijímat násilí ze strany třetích osob jako součást práce zaměstnanců ve zdravotnictví a v sociálních službách.

Oběti nebo svědci násilí musí mít jistotu, že vedení a příslušné orgány budou na násilí reagovat a budou ho řešit. Zásadní je role odborových organizací ve spolupráci s inspekty BOZP.

Ing. Ivana BŘENKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Foto autorka a EPSU

Práce v noci a dopady na zdraví zaměstnanců

Zaměstnance ve zdravotnictví a v sociálních službách je nutné chránit a upozorňovat na rizika spojená s výkonem povolání. Mezi tato rizika patří covid, psychosociální rizika a práce v noci. Doba pandemie covidu ukázala na nedostatky ochrany zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách. Odboráři se zásadně podíleli na tom, aby Evropská komise oficiálně vydala doporučení uznat covid jako nemoc z povolání. Při jednáních jsme mohli informovat o vstřícném a rychlém postupu České republiky. Doporučení bylo Evropskou komisí vydáno 20. prosince 2022, po dvouleté práci a nátlaku evropských odborářů.

Práce ve zdravotnictví a v sociálních službách způsobuje zaměstnancům syndrom vyhoření, stres, posttraumatickou stresovou poruchu, úzkost a deprese. Pandemie covidu otevřela diskuse o problémech duševního zdraví zaměstnanců, ukázalo se, že stav duševního zdraví není pouze individuálním problémem. Psychosociální rizika musí být řešena na kolektivní úrovni. Podle některých studií mají psychosociální rizika psychologický dopad, ale jejich původ je sociální. Například u zaměstnanců, kteří vykonávají náročná povolání, je rozvoj deprese způsobený i pocitem, že není pracovním podmínkám zaměstnanců věnována dostatečná pozornost a kontrola. Tomu se například ve Švédsku brání tím, že vyvinuli strategii proti násilí na pracovišti. V Německu stále více pracovníků opouští sektor zdravotnictví a dlouhodobé péče kvůli obtížným pracovním podmínkám.

Psychosociální rizika vyplývají ze struktury, organizace a řízení práce, například je ve zdravotnictví a sociální péči běžné jednání s náročnými pacienty a klienty, běžná je práce pod časovým tlakem, nedostatečná komunikace a spolupráce mezi zaměstnanci, dlouhá, nepravidelná pracovní doba a práce v noci.

Evropská komise uznává potřebu urychleně řešit dopady psychosociálních rizik souvisejících s prací. Komise má v pracovním programu i komplexní přístup k duševnímu zdraví zaměstnanců. My ale nemůžeme pouze čekat na výstupy Evropské komise, při jednáních o kolektivních smlouvách se musíme vždy a více zaměřit na pracovní podmínky zaměstnanců. Ve vyjednávání našim odborovým organizacím pomáhají regionální manažeři a svazoví inspektoři pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP).

- Má práce v noci negativní dopad na zdraví zaměstnanců?

- Je jedním z vážných psychosociálních rizik?

- Přiblížíme se Dánku, kde je rakovina prsu u zaměstnanců pracujících v nočních směnách uznána nemocí z povolání?

Rakovina prsu je celosvětově nejčastěji diagnostikovanou rakovinou. Celosvětově bylo v roce 2020 hlášeno 2,26 milionů nových případů a 685 tisíc úmrtí. V Evropské unii bylo nově zaznamenáno 355 tisíc nových případů a 92 tisíc úmrtí.

4,3 % všech zaměstnanců v EU obvykle pracuje v noci, 5,3 % všech mužů a 3,1 % všech žen.

Termín „noční směna“ není jednotný, některé členské státy jej definují jako práci vykonávanou večer a v noci, zatímco jiné jej striktně definují jako práci v noci.

Mezinárodní organizace práce (ILO, MOP) zveřejnila již v roce 1990 úmluvu C171 a doporučení R178 o práci v nočních směnách.

Úmluva zavádí určitá omezení, například směna by neměla být delší než 8 hodin, zaměstnanci by měli mít stanovenou kratší pracovní dobu, pokud jde o náročné práce, neměli by zaměstnanci vykonávat práci přesčas a neměli by vykonávat více než dvě noční směny na plný úvazek za sebou. Mezi dvěma nočními směnami by mělo být poskytnuto 11 hodin odpočinku.

Těhotným zaměstnankyním, pokud předloží doporučení lékaře, by měly být nabídnuty jiné podmínky práce, například přechod na denní směny, měla by jim být poskytnuta delší mateřská dovolená.

Zaměstnanci pracující v noci by měli mít nárok na placenou dovolenou minimálně 4 týdny. Uvedené podmínky má české právo implementováno.

V mnoha zemích EU nemohou být zaměstnankyně nuceny pracovat

v noci od okamžiku, kdy oznámí těhotenství, až do prvního roku dítěte.

V roce 2007 se sešla ve francouzském Lyonu pracovní skupina výzkumníků Mezinárodní agentury pro výzkum rakoviny (IARC), aby zjistila, zda práce na směny zvyšuje riziko rakoviny. Dospěla k závěru, že hlavním rizikovým faktorem pro rakovinu při práci v nočních směnách je narušení cirkadiálního rytmu (biologický rytmus s periodou o délce přibližně 24 hodin). Výzkumníci ale uvedli, že k jasnému závěru existují pouze omezené důkazy u lidí, protože neexistuje dostatek studií o vztahu mezi prací na směny a onemocněním rakovinou prsu. Výzkumníci však uvedli, že existuje dostatečný důkaz u pokusných zvířat, protože bylo mnoho studií, které viděly pozitivní korelaci mezi narušením cirkadiálního rytmu a rakovinou u zvířat.

Pro vyjasnění: termín narušení cirkadiálního rytmu se týká změn přirozených cyklů spánku-bdění a světla-tmy, způsobených světlem v noci nebo narušeným spánkem. V důsledku toho tělo uvolňuje méně melatoninu z epifyzy. Kolísání hladin melatoninu ovlivňuje chování a načasování tělesných funkcí. Nedostatek melatoninu narušuje přirozený cirkadiální rytmus a způsobuje únavu. Proto je narušení cirkadiálního rytmu spojeno se zvýšeným rizikem kardiovaskulárních onemocnění, rakoviny a diabetu typu 2.

V roce 2019 použila pracovní skupina termín práce v nočních směnách. Pracovní skupina dospěla ke stejnému závěru jako pracovní skupina z roku 2007, že práce v nočních směnách je pravděpodobně karcinogenní pro člověka. Přesně nebylo možné se vyjádřit, protože existují pouze omezené důkazy u lidí, protože kvalita některých minulých studií o vztahu mezi noční směnou a rakovinou prsu byla nekonzistentní.

Některé výsledky studií ukázaly, že noční směna není spojena pouze s rakovinou prsu, ale také s rakovinou prostaty a tlustého střeva. Podle některých studií jsou nejvíce ohroženi zdravotničtí pracovníci, dělníci v továrnách, letušky a piloti. Jedna studie prokázala, že ženy, kterým byly přiděleny noční směny, byly rakovinou prsu více ohroženy. Některé studie za-

hrnuly krátké období, některé se zaměřily na dlouhodobé účinky práce v nočních směnách pouze na starší pracovníky. Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny (IARC) ale neposkytla vládám rady, jak zlepšit legislativu a předpisy.

V roce 2020 se v Dánsku kvůli otázce pracovních podmínek sešli výzkumní pracovníci, kteří se specializují na práci v noci. A dali několik doporučení s cílem snížit riziko rakoviny: Zaměstnanci by neměli mít více jak tři noční směny za sebou, směna by měla být maximálně 9 hodin, mezi směnami by mělo být minimálně 11 hodin odpočinku. Těhotné ženy by neměly být vůbec nuceny v noci pracovat, aby se zamezilo potratům.

V Dánsku je rakovina prsu způsobená noční prací uznána nemocí z povolání.

V současné době je Dánsko jedinou evropskou zemí, která uznává rakovinu prsu způsobenou prací v nočních směnách za nemoc z povolání. Dánská národní rada pro pracovní úrazy odškodnila v letech 2007 až 2011 přibližně 110 obětí rakoviny prsu způsobené nočními směnami. V roce 2008 dostalo odškodnění 38 žen, kterým byla diagnostikována rakovina prsu a které vykonávaly noční směny. Ženy, které dostávaly odškodnění, pracovaly v nočních směnách více než 20 let a mimo noční práci u nich nebyla další rizika pro vznik rakoviny. Nebyla u nich rodinná anamnéza, dále například nekonzumovaly ve větší míře alkohol.

Závěrem: V budoucnu budou provedeny další výzkumy o rizicích trvalé práce v nočních směnách a trvalé noční práci. Již nyní je nutné zvýšit povědomí o vztahu mezi prací v noci a rakovinou, zaměstnancům v těchto režimech zajistit zkrácenou pracovní dobu, přestávky v práci, vyhovující organizaci práce a pokud možno odstranit ostatní psychosociální rizika, stres na pracovišti, přetěžování zaměstnanců a podobně.

Zpracováno z podkladů pro jednání sektoru nemocnic a sociálních služeb Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU, HSS).

Ing. Ivana BŘĚNKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS,
brenkova.ivana@cmkos.cz

O práci našeho odborového svazu jsme v Budapešti informovali kolegy z devíti zemí

Odborové svazy veřejných služeb ze střední Evropy a západního Balkánu (CEWB) jsou sdruženy v tomto regionu Evropské federace odborových svazů veřejných služeb (EPSU). Před pandemií COVID-19 se zástupci CEWB scházeli každoročně v jedné ze zemí regionu. Doba covidu osobní setkání přerušila a po on-line setkáních jsme měli možnost se opět sejít ve dnech 23. a 24. března v Budapešti. Forma on-line je řešení v době krize. Ale upřímně? Není to ono. Vidět se osobně, slyšet zprávy z jednotlivých zemí, ocenění nebo kritiku práce EPSU je důležité.

V regionu je zastoupeno 10 států: Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Chorvatsko, Černá Hora, Severní Makedonie, Slovinsko a Kosovo. Zastoupeny jsou všechny veřejné služby, zdravotnictví, sociální služby, státní orgány, kultura, vodárenství, lesnictví, energetika, plynárenství, hasiči, armáda.

Zhodnocení situace v jednotlivých zemích

Před samotným jednáním jsou zástupci států vyzváni, aby předložili vypovídající zprávu. Na webu odborového svazu najdete jako soubory ke stažení zprávu za Českou republiku a v anglickém jazyce také zprávy za Slovensko a Maďarsko: <https://www.zdravotnickeodborny.cz/o-praci-os-jsmo-v-budapesti-informovali-kolegy-z-deviti-zemi/>

Při samotném jednání jsou podávány pouze krátké zásadní informace o vývoji postavení odborů, bezpečnosti práce, ocenění práce zaměstnanců, inflaci a chystaných demonstracích. Země západního Balkánu mají svůj osobitý přístup, zprávy předkládají pouze ústně.

Jednání řídili předsedkyně CEWB Ivana Břeňková a místopředseda Vladimír Pavičevič z Černé Hory, za EPSU generální tajemník Jan Willem Goudriaan.

Po představení všech účastníků začalo jednání vážnými tématy: dopady pandemie COVID-19, války na Ukrajině a rostoucí inflace na život zaměstnanců. Kolegyně a kolegové ze západního Balkánu požádali o vysvětlení pozastavení členství

ruských odborových svazů v EPSU. Tajemník Jan Willem Goudriaan sdělil, že otázka pozastavení ruských odborů byla podrobně prodiskutována na jednání výkonného výboru EPSU. Ruské odbory mají postoj k válce na Ukrajině, který není slučitelný s postojem EPSU.

Členská základna, nábor a udržení členů

Pro sílu odborů je zásadní členská základna, nábor a udržení členů. Odboráři podávali zprávy o vývoji členství ve svých státech. Situace je různá, v některých odborových svazech a státech se daří udržet stávající členskou základnu, někde dochází k poklesu. Organizační tým EPSU vysvětlil přístup a možnosti práce odborů k náboru členů.

Za Českou republiku a OS zdravotnictví a sociální péče ČR se jednání účastnil Vojtěch Burda, který přinesl příspěvek o práci sekce pro práci s členskou základnou. *Příspě-*

vek je rovněž jako soubor ke stažení na webu odborového svazu. Vojtěch Burda je nový zaměstnanec OS a je financován EPSU, konkrétně švédským OS Kommunal. Výbor svazové sekce pro práci s členskou základnou velmi úzce spolupracuje s Agniezskou Chinararu z EPSU.

Kongres EPSU a další akce

Účastníci byli informováni o přípravě kongresu EPSU, který se bude konat 18. až 20. června 2024 v Bukurešti. Nyní je doba pro předkládání návrhů na úpravy stanov EPSU a akčního plánu. Hlavními cíli jsou udržitelnost veřejných služeb, nesouhlas s privatizací veřejných služeb, ochrana zdraví a bezpečnosti zaměstnanců. Ve stanovách se musí vyjasnit postoj k členským příspěvkům jednotlivých států.

Na jednání regionu nebyl nalezen konečný postoj k úpravě příspěvku v návaznosti na inflaci. EPSU sídlí v Belgii, kde je zaměstnancům upravena mzda automaticky podle inflace. EPSU musí svým zaměstnancům upravovat mzdy podle stanovených pravidel. Odboráři požádali generálního tajemníka, aby byl předložen propočítaný dopad na úpravu členských příspěvků pro jednotlivé státy.

Všichni účastníci jednání podpo-

řili maďarské kolegyně a kolegy, kteří poskytují péči o děti v mateřských školách. Odborový svaz požaduje změnu struktury odměňování, vyšší ocenění jejich práce. Vláda s nimi odmítá jednat. Maďarské odbory nasbíraly více jak 5000 podpisů, mají podporu 250 pracovišť. Generální tajemník Jan Willem Goudriaan zašle jménem EPSU maďarské vládě dopis podporující maďarský odborový svaz.

Ve dnech 23. až 26. května 2023 se bude v Berlíně konat kongres Evropské odborové konfederace (ETUC), za region CEWB se účastní předsedkyně Ivana Břeňková.

Ivana Břeňková byla nominována jako zástupce CEWB na kongres PSI (celosvětové odbory veřejných služeb), který se bude konat ve dnech 12. až 18. října 2023 v Ženevě, náhradníkem byl zvolen Trpe Deanoski z OS státních a soudních zaměstnanců Severní Makedonie.

Na závěr jednání bylo navrženo, aby se následující jednání konalo v Sarajevu v roce 2024 před kongresem EPSU.

Ing. Ivana BŘEŇKOVÁ,
vedoucí právního
a sociálního oddělení OS
a předsedkyně CEWB EPSU,
brenkova.ivana@cmkos.cz

Zajišťovací fond v roce 2022

Také v roce 2022 byl Zajišťovací fond jednou z forem pomoci našim členům a stejně jako v minulých letech bych vás chtěl informovat o Zajišťovacím fondu v roce 2022. Do Zajišťovacího fondu přišlo v roce 2022 celkem 3746 žádostí, o 38 žádostí více než v roce 2021. Schváleno bylo celkem 3481 žádostí o dar, což je o 49 žádostí více než v roce 2021. Nárůst celkového počtu žádostí o dar

byl způsoben mimo jiné zvýšením počtu žádostí o dar při pracovní neschopnosti a při hospitalizaci, což bylo i v roce 2022, zvláště v prvním čtvrtletí, důsledkem stále se projevující epidemie COVID-19. Byly schváleny dary v celkové výši 3 576 700 Kč, což je o 7200 Kč více než v roce předěšlém. Proplaceno bylo celkem 3526 žádostí v celkové výši 3 636 000 Kč. V porovnání s rokem 2021 je to o 126 žádostí a o 111 900 Kč méně.

Rozdíl mezi počtem schválených a vyplacených žádostí je stejně jako v minulých le-

tech způsoben tím, že vznik události pro vyplacení daru u některých žádostí vyplacených na začátku roku 2022 vznikl již na konci roku 2021, a proto byla žádost evidována již v roce 2021, a naproti tomu některé žádosti z konce roku 2022 byly vyplaceny až na začátku roku 2023. Dalším důvodem je i to, že některé žádosti doručené na OS neměly v pořádku všechny náležitosti, a proto se jejich vyřízení a proplacení také protáhlo až do roku 2023.

Zamítnuto bylo 265 žádostí, což je o 9 méně než v roce 2021.

Tabulka č. 1

Zajišťovací fond 2022 – přehled přijatých žádostí								
Žádosti dle darů	Počet položek	Pracovní neschopnost	OČR	Hospitalizace	Narození dítěte	Úmrtí člena	Dar dítěti při úmrtí člena	Živelní pohroma
		počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
schválené	3481	2636	220	377	227	14	7	0
zamítnuté	265	202	30	23	6	2	0	1
nezaúčtované	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	3746	2838	250	400	233	16	7	1

Tabulka č. 2

Zajišťovací fond 2022 – vyplacené žádosti									
Období	Počet položek	Pracovní neschopnost	OČR	Hospitalizace	Narození dítěte	Úmrtí člena	Dar dítěti při úmrtí člena	Živelní pohroma	Celkem
		Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč
leden	360	234 000	28 000	23 900	47 500	30 000	0	0	363 400
únor	414	282 600	14 700	21 800	92 500	30 000	0	0	441 600
březen	314	238 500	11 900	5900	42 500	15 000	10 000	0	323 800
duben	459	333 000	28 700	15 300	57 500	0	0	0	434 500
květen	594	442 800	16 800	25 300	65 000	60 000	25 000	0	634 900
červen	328	225 000	14 700	16 500	57 500	15 000	0	0	328 700
červenec	176	107 100	6300	17 900	35 000	0	0	0	166 300
srpen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
září	281	169 200	8 400	24 400	77 500	30 000	10 000	0	319 500
říjen	248	154 800	11 900	22 300	47 500	0	0	0	236 500
listopad	154	92 700	7000	16 600	25 000	15 000	10 000	0	166 300
prosinec	198	128 700	9800	14 500	32 500	30 000	5000	0	220 500
celkem	3526	2 408 400	158 200	204 400	580 000	225 000	60 000	0	3 636 000

Zajišťovací fond v roce 2022

pokračování ze strany 16

Tabulka č. 3

Zajišťovací fond 2022 – schválené žádosti									
Období	Počet položek	Pracovní neschopnost	OČR	Hospitalizace	Narození dítěte	Úmrtí člena	Dar dítěti při úmrtí člena	Živelní pohroma	Celkem
		Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	Kč	
leden	310	210 600	13 300	16 200	67 500	15 000	0	0	322 600
únor	318	236 700	8400	10 900	50 000	30 000	0	0	336 000
březen	531	393 300	29 400	14 200	65 000	0	0	0	501 900
duben	476	343 800	18 200	19 300	67 500	75 000	25 000	0	548 800
květen	370	270 000	11 200	20 900	42 500	0	0	0	344 600
červen	223	136 800	12 600	16 800	47 500	0	0	0	213 700
červenec	173	108 000	4200	15 600	35 000	15 000	10 000	0	187 800
srpen	166	96 300	3500	16 200	52 500	15 000	10 000	0	193 500
září	158	101 700	8400	12 100	27 500	15 000	0	10 000	174 700
říjen	199	125 100	9800	17 100	35 000	0	0	0	187 000
listopad	291	183 600	14 700	25 100	50 000	30 000	5000	0	308 400
prosinec	266	166 500	20 300	18 400	37 500	15 000	0	0	257 700
celkem	3481	2 372 400	154 000	202 800	577 500	210 000	50 000	10 000	3 576 700

Tabulka č. 4

Zajišťovací fond 2022 – schválené žádosti počet								
Období	Počet položek	Pracovní neschopnost	OČR	Hospitalizace	Narození dítěte	Úmrtí člena	Dar dítěti při úmrtí člena	Živelní pohroma
leden	310	234	19	29	27	1	0	0
únor	318	263	12	21	20	2	0	0
březen	531	437	42	27	25	0	0	0
duben	476	382	26	34	26	5	3	0
květen	370	300	16	38	16	0	0	0
červen	223	152	18	34	19	0	0	0
červenec	173	120	6	31	14	1	1	0
srpen	166	107	5	31	21	1	1	0
září	158	113	12	20	11	1	1	0
říjen	199	139	14	32	14	0	0	0
listopad	291	204	21	44	19	2	1	0
prosinec	266	185	29	36	15	1	0	0
celkem	3481	2636	220	377	227	14	7	0

Při pohledu do tabulky č. 4 je vidět, že se epidemie COVID-19 na počtu přijatých žádostí projevila nejvíce v prvních měsících roku 2022, kdy došlo k významnému nárůstu počtu žádostí o dar při pracovní neschopnosti. I z těchto údajů je vidět, že zaměstnanci, ať

už pracují ve zdravotnictví nebo v sociálních službách, byli v již několikáté vlně epidemie COVID-19 přetíženi, a i když se v první vlně snažili situaci s vypětím svých sil zvládnout, tak jak na podzim roku 2021 a následně v prvních měsících roku 2022 se nemocnost

těchto zaměstnanců zvyšovala. V dalších měsících již vliv epidemie COVID-19 slábl a počet žádostí se vracel k podobným číslům, která přicházela na OS před pandemií.

pokračování na straně 18

Zajišťovací fond v roce 2022

pokračování ze strany 17

Tabulka č. 5

Zajišťovací fond 2022 – zamítnuté žádosti								
Období	Počet položek	Nedodržena lhůta 3 měs.	Nedodržena doba pro čerpání	Žadatel není členem ZF	Žadatel již v kalendářním roce čerpal	Trvání události je kratší než určuje Statut ZF	Nesplněny důvody Statutu	Neplnění povinností ZO (odvody, hlášenky)
leden	18	6	1	1	3	4	3	0
únor	34	15	3	0	9	6	1	0
březen	30	15	1	0	8	4	2	0
duben	28	11	4	0	4	7	2	0
květen	23	11	5	0	3	3	1	0
červen	19	6	8	0	4	1	0	0
červenec	18	4	5	1	4	2	2	0
srpen	15	6	3	2	1	1	2	0
září	13	2	4	0	4	2	0	1
říjen	18	8	3	0	2	1	1	3
listopad	27	10	7	1	5	3	1	0
prosinec	22	14	2	0	5	1	0	0
celkem	265	108	46	5	52	35	15	4

Bohužel v roce 2022 jsme museli zamítnout 4 žádosti z důvodu neplnění povinností odborové organizace. Také musím konstatovat, že největší počet zamítnutých žádostí byl z důvodu pozdního zaslání žádosti o dar na OS, Jsou sem započítány i takové žádosti, které neobsahovaly všechny náležitosti a nebyly doplněny ani po naší urgenci. Také se zvýšil počet žádostí zamítnutých z důvodu, že žadatel již v kalendářním roce na příslušný druh daru čerpal. Rovněž počet zamítnutých žádostí z důvodu, že žadatel nesplnil požadovanou dobu členství v Zajišťovacím fondu alespoň 6 měsíců, je poměrně vysoký.

Budu se opakovat, ale opět bych zde chtěl zdůraznit, že nejjednodušší způsob, jak si ověřit to, že jsou splněny všechny podmínky pro přiznání darů, je používat program TREWIS ZO, kde můžete najít jednak kompletní údaje o členství v Zajišťovacím fondu, ale i seznam žádostí o dary ze Zajišťovacího fondu a můžete si tak ověřit, zda již člen na danou událost v kalendářním roce nečerpal.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem

opět uvádím nejčastější chyby, které pak způsobují to, že žádosti nemohou být vyplaceny v řádném termínu. Mezi nejčastější a stále se opakující chyby patří:

- nečitelné údaje v podaných žádostech,
- špatně uvedená čísla účtu, takže se platba vrací,
- chybějící doklady potřebné ke schválení žádosti.

Na závěr bych chtěl znovu připomenout, že v programu TREWIS ZO je v současné době možné posílat hlášenky nejen odvodů členských příspěvků, ale i příspěvků do Zajišťovacího fondu elektronicky. Rovněž je možné zadávat u nových členů nejen datum vstupu do OS, ale i datum vstupu do Zajišťovacího fondu. Pokud tedy základní nebo místní organizace využívá možnosti programu TREWIS ZO v plném rozsahu, nemusí již posílat žádné hlášenky v „papírové“ podobě, ale je možné vše posílat rovnou z programu TREWIS ZO. Je zde možné také sledovat, v jaké fázi zpracování je žádost o dar ze Zajišťovacího fondu a samozřejmě

i před podáním žádosti provést kontrolu, zda například již člen v kalendářním roce čerpal dar na příslušnou událost (připomínám, že na každý druh daru je možné čerpat jedenkrát v kalendářním roce).

V poslední době se zvýšil počet našich odborových organizací, které program TREWIS využívají. Věřím, že tento trend bude pokračovat a program začnou využívat i ty organizace, které dosud tento program nepoužívají. Potěšitelné také je, že stoupá počet odborových organizací, které z různých důvodů dosud nebyly zapojeny do Zajišťovacího fondu a v průběhu posledního období svůj postoj přehodnotily, a tím nabídky možnost čerpat dary i dalším členům.

Co říci závěrem? Věřím, že Zajišťovací fond našim členům pomáhá a plní svůj účel, pro který byl založen, což je vidět i na stále rostoucí částce, která byla na darech ze Zajišťovacího fondu vyplacena.

Mgr. Lubomír FRANCL,
místopředseda OS,
francel.lubomir@cmkos.cz